



- دانلود گام به گام تمام دروس ✓
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه ✓
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی ✓
- دانلود نمونه سوالات امتحانی ✓
- مشاوره کنکور ✓
- فیلم های انگیزشی ✓

 Www.ToranjBook.Net

 [ToranjBook_Net](https://t.me/ToranjBook_Net)

 [ToranjBook_Net](https://www.instagram.com/ToranjBook_Net)



صبح جمعه

۱۴۰۰/۱۰/۲۴

زمان شروع آزمون عمومی: ۸:۱۵

زمان پایان آزمون عمومی: ۹:۳۰

آزمون ۲۴ دی ماه ۱۴۰۰

آزمون عمومی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
فارسی	۶	۵	۳	۲	۱	
عربی زبان قرآن	۶	۴	۳	۲	۱	
دین و زندگی	۸	۷	۵	۳	۱	
زبان انگلیسی	۶	۵	۳	۲	۱	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۱۰۰	مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸
۲	عربی زبان قرآن	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰

به اینستاگرام تخصصی گروه دوازدهم انسانی به آدرس [Kanoonir_12e](https://www.instagram.com/Kanoonir_12e) و

کانال تلگرامی [@kanoonir_e](https://www.t.me/kanoonir_e) پیوندید.



فارسی ۳

۱۸ دقیقه

کل مباحث نیم سال اول
درس ۱ تا پایان درس ۹
صفحه ۱۰ تا صفحه ۸۱

۱- معنای واژگان در کدام گزینه، صحیح آمده است؟

(الف) کرنند: اسب به رنگ سرخ تیره

(ج) وظیفه: وجه معاش

(ه) اسرا: در شب سیر کردن

(۱) ج، د، هـ

(۲) الف، د، ج

(۳) ب، هـ، د

(۴) هـ، الف، ب

۲- معنی چند واژه در مقابل آن درست آمده است؟

(مُرکب: اسب)، (دارالملک: پایتخت)، (آونگ: تخت)، (گرزه: ویژگی نوعی مار سمی)، (ضیافت: بزم)، (سودا: دیوانه)، (مباهات: سرافرازی)، (کهر: اسب میان زرد و بور)، (وجه: وجود)

(۱) چهار

(۲) پنج

(۳) شش

(۴) هفت

۳- در متن زیر معادل معنایی کدام واژه‌ها آورده شده است؟

«در خوان نعمت ذوالجلال، از ستور و بط و از فاحش و مستور، مستغرق اند. بیدلان وادی انابت بر آورند باسق «کرمنای بنی آدم» تکیه زده‌اند و بیهشان مُلک قناعت، در بیت‌الحرزن فراق از شهد فایقِ تاکِ وصل یار می‌نوشند.»

(۱) برتر، پادشاه، توبه، زیور

(۳) بلند، ماتمکده، مجذوب، شراب

(۲) رز، پروردگار، پوشیده، چارپایان

(۴) سفره فراخ و گشاده، مرغابی، پنهان، برگزیده

۴- در کدام عبارت، غلط املائی وجود دارد؟

(۱) بر خردمند واجب است که به قضاهای آسمانی ایمان آرد و جانب حزم را مهمل نگذارد تا عواقب کار او مبنی بر ملامت و مقصور بر ندامت نباشد.
(۲) چون پادشاه اسرار خویش را بر این نمط عزیز و مستور داشت و وزیر کافی گزید و در دل‌های عوام مهیب بود، حشمت او از تتبع سر او مانع گشت.
(۳) به صحبت دوستان هم مناز و بر وصال ایشان حریص میباش که صور آن از شیون قاصر است و اندوه بر شادی راجح و فراق بر اثر و سوز هجر منتظر.
(۴) کافی خردمند و داهی هنرمند که به ثقت و حق‌گزاری شهرت دارد، جان‌داران از این سمت کریه دوست‌تر دارد اما سست‌عهد دون‌همت قدر انعام نداند.

۵- املائی واژه‌های کدام گزینه به ترتیب برای جای خالی ابیات داده شده، مناسب است؟

(الف) دولت آن است که امکان (...) باشد

(ب) ماهی نتافت همچو تو از برج نیکویی

(ج) من نه آخر آن ثناخوانم که در بزم تو بود

(۱) فراق، نخواست، منصوب

(۳) فراغت، نخواست، منصوب

تکیه بر بالش بی‌دوست نه بس تمکین است

سروی (...) چون قدت از جویبار حسن

مسند (...) من از همگنان مرفوع‌تر

(۲) فراق، نخاست، منصوب

(۴) فراغت، نخاست، منصوب

۶- در کدام دو بیت از ابیات زیر نادرستی املائی وجود دارد؟

(الف) دل‌آزارا جگرسوزا بسا شب‌ها بسا روزا

(ب) منم کز رنج بیداری به روز آرم شب تاری

(ج) تفو بر آن که چنین شاه را همی‌شمرد

(د) چگونه باقی کز هر طرف در او نگری

(۱) الف، ج

(۲) الف، د

(۳) ب، ج

(۴) ب، د

دل‌م با عشق جان‌سوزا به راحت دیده بردوزد

بدین خواری بدین زاری دلت بر من نمی‌سوزد

ز جهل وارث جم یا خلیفه هوشنگ

ز خون بی‌گنهان لاله رسته رنگارنگ

۷- به ترتیب پدیدآورندگان آثار «بخارای من ایل من، فی حقیقه‌العشق، مثل درخت در شب باران، تمهیدات، فیه‌ما‌فیه» در گزینه ... آمده‌اند.

(۱) محمدرضا شفیعی کدکنی، عین‌القضاة همدانی، عیسی سلمانی، عطار، شهاب‌الدین سهروردی

(۲) محمد بهمین بیگی، شهاب‌الدین سهروردی، محمدرضا شفیعی کدکنی، عین‌القضاة همدانی، مولوی

(۳) محمدرضا شفیعی کدکنی، عطار، محمدتقی بهار، شهاب‌الدین سهروردی، عطار

(۴) محمد بهمین بیگی، عطار، شریعتی، مولوی، عین‌القضاة همدانی

۸- آرایه‌های «تشبیه، استعاره، حسن تعلیل، حس آمیزی» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

(الف) گرفته دل نبود هر که را بود مغزی

(ب) به گریه سائل [گدا] اگر روی خود کند رنگین

(ج) چرا نباشد منقار طوطیان رنگین

(د) به تلخ‌رو مکن اظهار تنگدستی خویش

(۱) الف، د، ب، ج

(۲) ب، ج، الف، د

(۳) الف، ج، د، ب

(۴) ب، الف، ج، د

که زیر پوست بود پسته‌های خندان سرخ

از آن به است که گردد به ابر احسان سرخ

که حرف سبز کند چهره سخندان سرخ

که از تپانچه بحر است روی مرجان سرخ



۹- در کدام بیت آرایه «مجاز» بیش‌تر وجود دارد؟

- ۱) حلقه فتراک می‌گردد به قصد خون ما
- ۲) لب‌بسته ما بی‌خبر از راز جهان نیست
- ۳) می‌توان در روز محشر شد شفیع عالمی
- ۴) گر رفته باشم زین جهان باز آیدم رفته‌روان

- دست اگر در حلقه زلف معنبر می‌زینم
- بسیار بود حرف کسی را که زبان نیست
- نالۀ امروز اگر فردا به فریادم رسد
- گر هم‌چنین دامن‌کشان بالای خاکم بگذری

۱۰- در مقابل کدام بیت آرایه‌ای نادرست نوشته شده است؟

- ۱) کنم با وصل و هجران صبر چندانی که بتوانم
- ۲) هلالی و بدری ز رخسار و ابرو
- ۳) هر قدر افزون شود زر بیش‌تر نالد حریص
- ۴) مبادا هیچ‌کس را روز سختی در کمین یا رب

- که باشد صبر در آغاز صبر و نوش در پایان (جناس همسان - تضاد)
- تو پیوسته داری و گردون به ماهی (ایهام تناسب - تشبیه)
- در پری دارد نی‌انبان سوز و زاری بیش‌تر (اسلوب معادله - مجاز)
- دل گندم دو نیم از بیم سنگ آسیا گردد (حسن تعلیل - ایهام)

۱۱- در کدام یک از ابیات زیر، «ایهام تناسب» پدید نیامده است؟

- ۱) تو گویی بدیدید گوش سپهر
- ۲) در آب دو دیده از تو غرقم
- ۳) شیرین به در نمی‌رود از خانه بی‌رقیب
- ۴) یک روز به شیدایی در زلف تو آویزم

- درافتاد از طاق فیروزه مهر
- امید لب و کنار دارم
- داند شکر که دفع مگس بادبیزن است
- زان دو لب شیرینت صد شور برانگیزم

۱۲- نوع حذف فعل در همه ابیات یکسان است؛ به جز ...

- ۱) فغان کز پوچ‌مغزی چون جرس در وادی امکان
- ۲) می‌رساند بال و پر از خوشه «صائب» دانهام
- ۳) بی ساقی و شراب غم از دل نمی‌رود
- ۴) جویی چه «طیب» از خم آن زلف رهایی

- سرآمد عمر در فریاد بی‌فریادرس ما را
- در ضمیر خاک اگر یک چند پنهان مانده‌ام
- این درد را طیب یکی و دوا یکی است
- خوش باش کزین دام رهیدن نگذارند

۱۳- الگوی جملات مشخص شده در کدام ابیات نادرست است؟

- الف) من که تا صبح، دعاگوی تو هستم همه شب
 - ب) کارها را کارفرما آب و رنگی می‌دهد
 - ج) نتوانم ز خداداد بگیرم دادم
 - د) رفع مخموری از آن چشم سیه دارد چشم
 - ه) قطره‌ای هم در سواد دیده‌اش می‌بود کاش
- ۱) الف، ب ۲) ب، ج

- چه شود گر تو به دشنام کنی یاد مرا (نهاد + مفعول + فعل)
 - ورنه جوی شیر زناری است فرهاد مرا (نهاد + مسند + فعل)
 - کاش گیرد ز خداداد خدا داد مرا (نهاد + مفعول + متمم + فعل)
 - چشم دارم که خرابی کند آباد مرا (نهاد + مفعول + فعل)
 - این قدر آبی که در تیغ است جلا داد مرا (نهاد + متمم + فعل)
- ۳) ج، ه ۴) د، ه

۱۴- در کدام گزینه دو نوع وابسته وابسته دیده می‌شود؟

- ۱) ای غمت هر لحظه جان ناتوانی سوخته
- ۲) خامسوزان هوس لایق این داغ نی‌اند
- ۳) مگر نسیم سحر بوی یار من دارد
- ۴) سعدی ار نوش وصال تو بیاید چه عجب

- برق عشقت خانه بی‌خانمانی سوخته
- جز به عاشق منما آن رخ افروخته را
- که راحت دل امیدوار من دارد
- سال‌ها خورده ز زنبور سخن‌های تو نیش

۱۵- «ترکیب‌های اضافی» در کدام بیت، بیش‌تر است؟

- ۱) یاد باد آن‌که سر کوی توام منزل بود
- ۲) دست در حلقه آن زلف دو تا نتوان کرد
- ۳) شربت وصل بتان را زهر هجران چاشنی است
- ۴) بر دست من نه جام جان ای دستگیر عاشقان

- دیده را روشنی از نور رخت حاصل بود
- تکیه بر عهد تو و باد صبا نتوان کرد
- در مذاق از دولت تلخی بود شیرین گلاب
- دور از لب بیگانگان پیش آر پنهان ساقیا

۱۶- نمودار زیر مربوط به کدام گروه اسمی نیست؟

- ۱) چند نفر دوست همیشه خندان
- ۳) یک سبد گل بسیار شاداب

- ۲) هر شانه تخم‌مرغ این مرغداری
- ۴) ده فروند هواپیمای کشور ایران



۱۷- بیت زیر با کدام گزینه قرابت مفهومی دارد؟

«تا نگردي آشنا زين پرده رمزي نشنوي

- ۱) صدف گوهر اسرار نهان گوش من است
- ۲) هر که از اسرار جانان گوش کرد
- ۳) نیست هر گوش به اسرار حقیقت لایق
- ۴) این منم کز رازداری گوش حرفاندوز را

۱۸- مفهوم کدام بیت، با سایر ابیات متفاوت است؟

- ۱) نظم عالم دامنی می‌خواهد از گل پاک‌تر
- ۲) محتسب شیخ شد و فسق خود از یاد ببرد
- ۳) محتسب عقل تو است دان که صفات بازار
- ۴) با محتسبیم عیب مگویند که او نیز

گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش»

- چشمه بحر معانی قدح هوش من است
جامی از جام هویدا نوش کرد
طوق زرین به سگ هرزه مرس نتوان داد (مرس: طناب)
مخزن اسرار آن لعل شکرخا کرده‌ام

۱۹- بیت «ای جویبار جاری زین سایه‌برگ مگریز / کاین گونه فرصت از کف دادند بی‌شماران» با کدام بیت قرابت معنایی دارد؟

- ۱) الا گر طلببکسار اهل دلی
- ۲) ز خود بهتری جوی و فرصت شمار
- ۳) خنک هوشیاران فرخنده بخت
- ۴) مکن عمر ضایع به افسوس و حیف

پس سخن کوتاه باید والسلام»

- دردمند پخته‌ای باید شناسد درد ما
گر آتشی نبود از چه پخته گردد خام
تو خستگی چه شناسی که بر فراز سمندی؟
سراغ آب گوهر از نم ساحل چه می‌پرسی؟

۲۰- مفهوم همه گزینه‌ها با بیت زیر قرابت دارد؛ به جز:

«در نیابید حال پخته هیچ خام

- ۱) خام بی‌دردی چه داند اشک گرم و آه سرد
- ۲) کسی که عشق ندارد، به خامی‌اش شک نیست
- ۳) پیادگان جگرخسته رنج بادیه دانند
- ۴) ز بی‌درد محبت حال اهل دل چه می‌پرسی؟

۲۱- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات فاقد تناسب معنایی است؟

- ۱) تا در حریم زلف او گستاخ گردی همچو بو
- ۲) لب از اظهار راز عشق بستم هر چه می‌دائم
- ۳) پاس صحبت داشتن آسایش از بین برده بود
- ۴) کمال است در نفس انسان سخن

- با صد زبان در خامشی چون شانه شو چون شانه شو
ز شوخی در دل سنگ این شرر پنهان نمی‌ماند
زیر دامان خموشی رفتم آسودم چو شمع
تو خود را به گفتار ناقص مکن

۲۲- کدام ابیات، با هم تقابل معنایی دارند؟

- الف) تا عزیزی چو تو در مصر دلم خواهد بود
ب) می‌برد عزت غربت وطن از یاد غریب
ج) دل فایز وطن دارد در آن زلف
د) نشاط غربت از دل کی برد حب وطن بیرون
۱) الف، ب
۲) ج، د

نکند میل سوی یوسف کنعان دل من

- آب از گوهر سیراب نیاید بیرون
مکن دور از وطن اهل وطن را
به تخت مصرم اما جای در بیت‌الحرز دارم
۳) الف، ج
۴) ب، د

۲۳- مفهوم کدام بیت در مقابل آن درست آمده است؟

- ۱) بر لب گفتار هر کس مهر خاموشی نزد
- ۲) مشو به مرتبه پست از سخن قانع
- ۳) از کف مرگ توان جست به هم‌دستی عشق
- ۴) از اصل نیک هیچ عجب نیست فرع نیک

- جنت در بسته را ادراک نتوانست کرد (نکوهش خاموشی)
که طول عمر به قدر بلندی سخن است (قناعت و بی‌نیازی)
عشق در حادثه مرگ پناهی است عجیب (حیات‌بخشی عشق)
باشد پسر چنین چو پدر باشد آن چنان (بازگشت به اصل)

۲۴- کدام بیت با عبارت «پشم گوسفندان را گل و گیاه رنگین کرده است و بوی شبدر دوچین هوا را عطرآگین ساخته است.» تناسب معنایی ندارد؟

- ۱) نوروز، روزگار مجدد کند همی
- ۲) هنگام بهارست و جهان چون بت فرخار
- ۳) نوبهار آمد و آورد گل و یاسمنا
- ۴) دیگر ای باد حدیث گل و سنبل نکنی

وز باغ خویش باغ ارم رد کند همی

- خیزی ای بت فرخار، بیار آن گل بی‌خار (فرخار: نام شهری)
باغ همچون تبت و راغ بسان عدنا
گر بر آن سنبل زلف و گل رخسار آبی

۲۵- مفهوم بیت «ریگ آموی و درشتی‌های او / زیر پایم پرنیان آید همی» در کدام بیت زیر تکرار شده است؟

- ۱) خفته در پرنیان رویاها
- ۲) گر صفای روضه خلقت وزد بر بادیه
- ۳) به راه وادی عشقش تو را از سر قدم باید
- ۴) ریگ دشت از نم مثال پرنیان

- با پر روشنی سفر گیرم
بعد از آن خار مغیلانش گل سوری دهد
که عاشق را نباشد باک از خار مغیلانش
جاده بر اشتر نمی‌آید گران



کل مباحث نیم سال اول
درس ۱ تا پایان درس ۲
صفحه ۱ تا صفحه ۳۶

■ عَيْنَ الْأَنْسَابِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۲۶ - ۳۵)

۲۶- ﴿إِنَّ اللَّهَ يُجِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًا كَانَتْهُمْ بُنْيَانٌ مَرِصُوصٌ﴾:

(۱) همانا کسانی محبوب خداوند هستند که در راهش صف در صف جهاد می کنند گویی که بنایی محکم هستند!

(۲) بی گمان خداوند کسانی را دوست دارد که در راه او پیکاری صف در صف دارند گویی آنان سازهایی محکم هستند!

(۳) بی شک الله دوست دارد کسانی را که صف در صف در راه او پیکار می کنند گویی آن ها بنایی محکم اند!

(۴) یقیناً کسانی را خداوند دوست دارد که در راه او مانند ساختمانی استوار در صفهایی جنگ کردند!

۲۷- ﴿إِنَّمَا قِيَمَةُ كُلِّ إِنْسَانٍ بِأَعْمَالِهِ الْحَسَنَةِ، لَا رَيْبَ فِيهِ فَلِذَا لِأَنْسَارِغُ فِي التَّفَاخُرِ بِالنَّسَبِ!﴾:

(۱) قطعاً ارزش هر انسانی به کارهای نیک اوست، هیچ شکی در آن نیست، پس به همین خاطر در بالیدن به نژاد شتاب نمی ورزیم!

(۲) ارزش هر انسانی فقط به کارهای نیک اوست، هیچ شکی در آن نیست، به همین دلیل نباید در بالیدن به نژاد شتاب بورزیم!

(۳) همانا ارزش همه انسان ها به کار نیکشان است، اصلاً شکی در آن نیست، لذا در به رخ کشیدن نسب خود مبدا شتاب کنیم!

(۴) بی گمان ارزش هر انسانی به کارهای نیکو است، هیچ در آن شک نیست، به همین دلیل در افتخار کردن به نژاد از هم سبقت نمی گیریم!

۲۸- ﴿لَا تَكْتُمُوا الْحَبَّ لِأَنَّهُ دَوَاءُ لِكُلِّ إِنْسَانٍ وَ لَا خَيْرَ فِي إِخْفَاءِهِ!﴾:

(۱) محبت را کتمان نکنید، زیرا آن داروی درد برای همه انسان ها است و هیچ خیری در پنهان کردن آن نیست!

(۲) محبت را پنهان نکنید، زیرا آن داروی درد برای هر انسانی است و هیچ خیری در پنهان کردن آن نیست!

(۳) کتمان محبت نکنید، بی گمان آن دواي هر دردی برای انسان است و مخفی کردن آن هیچ خیری ندارد!

(۴) محبت را پنهان نمی کنید، چه آن داروی درد برای هر انسانی است و پنهان کردن آن هیچ خیری ندارد!

۲۹- ﴿لَيْتِنَا نُدْرِكُ كُلَّنَا أَنَّ النَّاسَ خُلِقُوا مِنْ طِينَةٍ وَاحِدَةٍ وَ إِنَّمَا يُمَيِّزُهُمُ الْعِلْمُ وَ التَّقْوَى!﴾: ای کاش ...

(۱) ما همگی می دانستیم که مردم از یک گل آفریده شده اند و یقیناً علم و تقواست که آنان را متفاوت می کند!

(۲) ما بدانیم که مردم همگی از گلی یکسان آفریده شده اند و تنها علم و تقوا آنان را متفاوت می کند!

(۳) همگی ما بدانیم که مردم از یک تکه گل خلق شدند و فقط دانش و پرهیزگاری آنان را جدا می سازد!

(۴) همگی ما بدانیم مردم را از یک تکه گل یکسان آفریده اند و آنچه آنان را جدا می کند دانش و پرهیزگاری است!

۳۰- ﴿كُنْتُ أَعْلَمُ أَنَّ جَائِزَةَ نُبُولٍ تُعْطَى كُلِّ مَنْ إِنْتَفَعَتْ مِنْهُ الْبَشَرِيَّةُ وَ أَنَا فِي الْخَامِسِ عَشْرٍ مِنْ عُمْرِي!﴾:

(۱) من در وقت پانزده سالگی خود دانسته بودم که جایزه نوبل به همه کسانی داده می شود که بشریت از آن ها بهره می برند!

(۲) در حالی که من پانزده سال داشتم می دانستم که جایزه نوبل را به هر کسی می دهند که به بشریت نفع رسانده باشد!

(۳) پانزده سالگی من در حالی بود که می دانستم جایزه نوبل به کسی داده می شود که بشریت از او سود برده باشد!

(۴) در حالی که پانزده ساله بودم می دانستم که جایزه نوبل به هر کسی که بشریت از او نفع برده باشد داده می شود!

۳۱- «قام نوبل بتطوير تلك المادّة دؤوباً في مختبرٍ بناه نفسه و لكنّ المختبر انهدم على رأس أخيه الأصغر!»:

- ۱) نوبل باپشتکار، به بهینه‌سازی آن ماده در آزمایشگاهی که آن را خود وی ساخته بود، اقدام نمود ولی آزمایشگاه روی سر برادر کوچکترش خراب شد!
- ۲) نوبل در آزمایشگاهی که آن را با پشتکار خودش ساخت، به بهینه‌سازی آن ماده اقدام کرد ولی آن آزمایشگاه بر سر کوچکترین برادرش ویران شد!
- ۳) نوبل، با پشتکار در یک آزمایشگاه که خودش آن را ساخته بود به بهینه‌سازی آن ماده پرداخت ولی آن آزمایشگاه بر سر برادر کوچکترش خراب شد!
- ۴) نوبل برخاست و آن ماده را در یک آزمایشگاهی که با پشتکار خودش ساخته بود، بهینه‌سازی کرد ولی آن آزمایشگاه روی سر برادر کوچکش ویران شد!

۳۲- «أما كنت تعلم عندما خلقت لم تكن سوى لحم و عظم و عصب فبم تتفاخر؟!»:»

- ۱) آیا ندانستی که هنگام خلق شدن، جز گوشت و استخوان و عصب نبود، پس به چه چیزی فخر می‌فروشی؟!
- ۲) آیا نمی‌دانستی هنگامی که خلق شدی جز گوشت و استخوان و عصب نبود، پس به چه افتخار می‌کنی؟!
- ۳) آیا هنگامی که تو را خلق کردند نمی‌دانستی، جز گوشت و استخوان و عصب نبود، پس چرا فخر می‌فروشی؟
- ۴) آیا نمی‌دانستی آنگاه که خلق شدی فقط گوشت و استخوان و پی بودی، بنابراین به چه چیزی می‌خواهی افتخار کنی؟!

۳۳- عین الصحیح:

- ۱) يخاف العالم أن يُذكر عند النَّاسِ بالسَّوءِ بعد موته! : دانشمند می‌ترسد که پس از مرگش مردم با بدی او را یاد کنند!
- ۲) يخرج العَمال بعد العمل تعبين من المصانع و الشركات! : کارگران پس از کار با خستگی از کارگاه‌ها و شرکت‌ها خارج می‌شوند!
- ۳) لم يكن المدير مبتسماً أمام المعلمين في ساحة المدرسة! : مدیر در حیاط مدرسه مقابل معلمان با حالت لبخند نبود!
- ۴) كنت أقرأ كتب الجامعة بدقّة و والدي يُشاهد التّفاز! : در حالی که کتاب‌های دانشگاه را با دقت می‌خواندم، پدرم تلویزیون نگاه می‌کرد!

۳۴- عین الخطأ:

- ۱) كثرة طعامك ثميت قلبك و أنت غافلٌ عمّا حدث فيك! : زیادی خوراکت قلبت را می‌کشد درحالی که تو از آنچه در درونت رخ داده غافل‌ی!
- ۲) لن يُضعف عزمي و إن أقبلت على المشاكل العديدة! : اراده‌ام ضعیف نخواهد شد اگرچه مشکلات پرشمار بر من روی بیاورند!
- ۳) سأواصل طريقي إلى غايتي ضيقاً و لا شيء يمنعني! : راهم را به سوی هدفم اگرچه تنگ باشد ادامه می‌دهم و چیزی مرا منع نمی‌کند!
- ۴) لا أصدق أنّ هذا الحيوان يُصنَع منه موادّ التجميل! : باور نمی‌کنم که این حیوان شکار می‌شود تا از آن مواد آرایشی ساخته شود!

۳۵- «دوستم کارگاه کوچکی را همراه با سختی فراوان ساخت تا تجربه‌های خود را در آنجا جاری سازد!»:

- ۱) بنی صديقي مصنعاً صغيراً بالصعوبات الكثيرة ليجري هناك التجارب!
- ۲) إنّ صديقي صنع المصنع الصغير بصعوبة شديدة لينتقل هناك تجاربه!
- ۳) إنّ صديقي بنى مصنعاً صغيراً بالصعوبة الكثيرة ليجري هناك تجاربه!
- ۴) صنع صديقي بصعوبة كثيرة مصنعاً صغيراً لينتشر تجاربه هناك!

■ ■ ■ **إقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (٣٦ - ٤٢) بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ:**

إنَّ الإسلامَ يُحَارِبُ الْفَقْرَ وَيَعِدُ بِأَجْرٍ كَبِيرٍ لِلَّذِينَ يَكْسِبُونَ حَلَالًا، وَيَدْعُو إِلَى أَنْ يَعْمَلَ كُلَّ فَرْدٍ لِيَكْسِبَ مَا يُدِيرُ بِهِ شُؤُونَ حَيَاتِهِ وَحَيَاةَ مَنْ يَكْفُلُهُمْ. لَقَدْ أَحَبَّ الرَّسُولُ (ص) الْعَمَلَ وَشَجَّعَ أَصْحَابَهُ عَلَيْهِ وَإِنْ كَانَ بَسِيطًا، وَ لَا يَمْتَنِعُ نَفْسَهُ عَنِ عَمَلٍ مَهْمَا كَانَ قَلِيلَ الشَّأْنِ. وَصَفَ النَّبِيُّ الْيَدَ الَّتِي تُعْطَى بِأَنَّهَا يَدٌ عَلِيَا وَ ذِمَّ الْيَدَ الَّتِي تَعْتَمِدُ عَلَى عَطَايَا الْآخِرِينَ وَ وَصَفَهَا بِالسَّفَلَى. لِلْعَمَلِ ثَمَرَاتٌ مُخْتَلِفَةٌ، الْعَمَلُ هُوَ الْقِيَامُ بِالمَهْمَةِ الَّتِي مِنْ أَجْلِهَا خَلَقْنَا اللهُ تَعَالَى، إِنَّهُ يُشْغِلُ النَّفْسَ عَنِ الْحَرَامِ وَ هُوَ سَبَبٌ فِي التَّقَدُّمِ الْحَضَارِيِّ وَ الْعِمْرَانِيِّ.

قَدْ نَهَى الْإِسْلَامُ عَنِ كَسْبِ الْمَالِ مِنَ الْحَرَامِ كَالسَّرِقَةِ وَ الرِّبَا، كَذَلِكَ فَإِنَّ الْإِسْلَامَ يَأْمُرُ بِالْإِنْفَاقِ فِي وَجْهِهِ الْمَشْرُوعَةِ، كَمُسَاعَدَةِ الْأَقْرَابِ. إِنَّ الْعَمَلَ لَهُ فِي دِينِنَا مَا لَيْسَ لَهُ فِي أَيِّ دِينٍ آخَرَ، وَ لَمْ يُذَكَّرِ الْإِيمَانُ إِلَّا مَقْرُونًا بِالْعَمَلِ الصَّالِحِ.

٣٦- عَيْنِ الْخَطَأِ حَسَبِ النَّصِّ:

(١) الكسب الحلال من أحبِّ الأعمال عند الله تعالى!

(٢) المؤمن الذي يكسب حلالاً فسُجِّزَ به الله أجراً كبيراً!

(٣) كان أصحاب النبي يقومون بأعمال بسيطة في حياتهم!

(٤) لا ينهى الإسلام عن كسب المال من العمل مهما كان قليل الشأن!

٣٧- « من ثمرات العمل في الإسلام: »؛ عَيْنِ الْخَطَأِ:

(١) تقدُّمُ المرءِ وَ المجتمعِ فِي المَجَالَاتِ الْمُخْتَلِفَةِ! (٢) الإِتِّكَاءُ عَلَى النَّفْسِ وَ القُدْرَاتِ النَّفْسِيَّةِ!

(٣) الامْتِنَاعُ عَنِ قَبُولِ مُسَاعَدَةِ الْآخِرِينَ! (٤) إِشْغَالُ النَّفْسِ عَنِ الْحَرَامِ!

٣٨- عَيْنِ مَا لَمْ يُذَكَّرْ فِي النَّصِّ:

(١) إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَدْ عَظَّمَ شَأْنَ الْعَمَالِ!

(٢) عَمَلُ الْمُؤْمِنِ فِي حَيَاتِهِ عِلْمَةٌ الْإِيمَانِ الْحَقِيقِيِّ!

(٣) قَدْ شَجَّعَ الْمُسْلِمُونَ عَلَى الْعَمَلِ وَ الْبَحْثِ عَنِ الرِّزْقِ!

(٤) حَسَبَ نَظَرَةِ الْإِسْلَامِ إِنْفَاقُ الْأَمْوَالِ أَهَمُّ مِنَ الْكَسْبِ الْحَلَالِ!

٣٩- عَيْنِ الْعِنَانِ الْمُنَاسِبِ لِلنَّصِّ:

(١) الْعَمَلُ مَرَاةَ أَخْلَاقِ الْمَرْءِ! (٢) فَضْلُ الْعَمَلِ فِي الْإِسْلَامِ!

(٣) الْعَمَلُ مُحَرِّكُ نَجَاحِ الْأَفْرَادِ وَ الْأُمَّمِ! (٤) مَكَانَةُ الْإِنْفَاقِ فِي التَّعَالِيمِ الْإِسْلَامِيَّةِ!

■ ■ ■ **عَيْنِ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٤٠ - ٤٢)**

٤٠- «مُسَاعَدَةٌ»:

(١) اسم - مؤنث - مصدر (فعله المضارع: يُسَاعِدُ؛ وَ اسم فاعله: سَاعِدٌ)

(٢) مصدر (ماضيه: سَاعَدَ؛ مضارعه: يُسَاعِدُ؛ حروفه الأصلية: س ع د)

(٣) اسم - مفرد مؤنث - مصدر (على وزن: مُفَاعَلَةٌ) / مجرور بحرف جاز

(٤) مصدر، له ثلاثة حروف أصلية وَ حرف زائد / مجرور بحرف الجرّ؛ كمُسَاعَدَةٌ: جاز وَ مجرور

۴۱- «یکسب»:

- ۱) مضارع (معادل للمضارع الالتزامي في الفارسیة) - للمفرد
- ۲) للمذكر - مصدره: «كسب» - معلوم / فعل و فاعل؛ مفعوله: « ما »
- ۳) للمذكر - مادته أو حروفه الأصلية: ك س ب؛ ليس له حرف زائد - معلوم
- ۴) صيغته للمفرد المذكر الغائب - مصدره: « اكتساب » / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية

۴۲- «يُشغل»:

- ۱) فعل مضارع - للغائب - معلوم / فعل و فاعل ، مفعوله: النفس
- ۲) للمذكر - له ثلاثة حروف أصلية: ش غ ل و حرف زائد واحد / الجملة فعلية
- ۳) للمفرد المذكر - مصدره: « إشغال » على وزن: إفعال - معلوم / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية
- ۴) مضارع - ماضيه: أشغل؛ أمره: أشغل؛ له حرف زائد واحد (= مزيد ثلاثي) / فعل و فاعله « النفس »

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۴۳ - ۵۰)

۴۳- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- ۱) التَّلُّ مِنْطَقَةٌ مُرْتَفَعَةٌ فَوْقَ سَطْحِ الْأَرْضِ، أَصْعَرُ مِنَ الْجَبَلِ!
- ۲) نوبلِ إختَرَع في المُختَبَرِ الدِينَامِيَّتِ الَّذِي أَقْبَلَتْ عَلَيْهِ شَرِكَاتِ الْقُوَاتِ الْمُسَلَّحَةِ!
- ۳) كَانَ الْمُشْتَرِي مُتَرَدِّدًا فِي شِرَاءِ الْبَضَائِعِ وَلَكِنَّ الْبَائِعَ عَازِمًا عَلَى بَيْعِهَا!
- ۴) بُنِيَتْ مُؤَسَّسَةٌ لِمَنْحِ الْجَوَائِزِ لِلْمُخْتَرِعِينَ فِي مَجَالِ الْإِعْمَارِ وَ الْبِنَاءِ!

۴۴- عین الخطأ في توضيح المفردات:

- ۱) تجارب: مجموعة ما يُعمل في المختبر للحصول على نتيجة!
- ۲) خيبة الأمل: ما يصاب الإنسان به بعد الفشل غالباً!
- ۳) أفاد: استخدم شيئاً و استفاد منه في أمره!
- ۴) الذؤوب: الذي يكون في عمله مجداً و نشيطاً جداً!

۴۵- عین الخطأ عما تحته خط:

- ۱) يزعم الإنسان بأنه جرم صغير! (جمع) ← جرائم
- ۲) لامصيبةٌ أعظم من الجهل! (مترادف) ← ما من مصيبة
- ۳) سهلت مادة الديناميت الإعمار و البناء! (متضاد) ← صعبت
- ۴) أقبَل رؤساء شركات البناء على شراء الديناميت! (مفرد) ← رئيس

٤٦- عین الصحيح للفراغ (حسب المعنى) «عندما يفقد الشخص الأمل و يتحسر على الماضي، يقول:.....»:

(١) ليتني لم أتكاسل و اجتهدت كأصدقائي!

(٢) إنَّ الإنسان يُحَقِّق هدفاً بجهد كبير، ليتني أستطيع ذلك!

(٣) لم أرجُ أبداً المستقبل، رُبَّما كان الكثيرون مثلي!

(٤) كأنَّ حياتي ليلة مُظلمة، لكن على المُحاولة!

٤٧- عین ما ليس فيه الحال:

(١) كُنْتُ أَفَكِّرُ في نفسي كيف أقرأ دُروسى و أنا مُشْتاقٌ إليها!

(٢) شاهدتُ المُصلِّين الخاشعين في المسجدِ ساجدينَ لله تَعَالَى!

(٣) أدبُ المُعلِّمِ بكلامٍ لَينٍ طالباً ضاحكاً في الصَّفِ!

(٤) يا غافرِ الذُّنوبِ اغفر لنا و ارحمنا و أنتَ خيرُ الرَّاحمين!

٤٨- عین « مُجَدِّدٌ حالاً»:

(١) ليتني أصبحت مُجَدِّداً في أداء واجباتي المدرسية كلها!

(٢) إن يَعْمَلِ العامل مُجَدِّداً فسُيُحَقِّق بالتأكيد تقدماً كبيراً في عمله!

(٣) إذا رأيتَ مهندساً مُجَدِّداً في المصنع، تحصلون منه طاقة ايجابية!

(٤) تمنح جائزة نوبل إلى الباحث و هو مُجَدِّدٌ و أهل لذلك!

٤٩- عین الخطأ عن الحال:

(١) أقوى الناس من يعفو عدوه المغلوب مُقتدراً! (اسم فاعل له حرفان زائدان)

(٢) لقد بعث الله أنبياءه بين أقوامهم مُبشِّرين! (اسم فاعل من باب تفعيل)

(٣) وصلنا إلى المطار متأخرين و فقدنا الطائرة! (اسم فاعل من باب تفعّل)

(٤) اهتمَّ الفرد منذ صغره بهذه المادَّة مُشتاقاً! (اسم فاعل من باب تفعيل)

٥٠- عین عبارة ليس فيها ما يبيِّن «الشكَّ أو الظنَّ»:

(١) قد يستطيع البشر يوماً أن يدرك زمان الزلزال قبل حدوثه!

(٢) كأنَّ الجبال أعمدة تنبَّت السماء أو كطُرقٍ تُوصلنا إليها!

(٣) لعلَّ بعض العلوم التي نتعلَّمها في المدرسة لافائدة لها!

(٤) كأنَّ رضى والديَّ يكون في ابتعادى عن الرياضة!

دین و زندگی ۳

دانش آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

۱۷ دقیقه

کل مباحث نیم‌سال اول
درس ۱ تا پایان درس ۷
صفحه ۲ تا صفحه ۹۰

۵۱- سرچشمهٔ بندگی چیست و نمود آن در کدام عبارت متجلی شده است؟

- ۱) فقر - «اللهم لا تكلني الى نفسي طرفة عين ابدأ»
- ۲) آگاهی - «اللهم لا تكلني الى نفسي طرفة عين ابدأ»
- ۳) فقر - «ما رأيت شيئاً الا و رأيت الله قبله و بعده و معه»
- ۴) آگاهی - «ما رأيت شيئاً الا و رأيت الله قبله و بعده و معه»

۵۲- کدام موضوع از عبارت قرآنی «کلّ يوم هو في شأن» مستفاد می‌گردد؟

- ۱) درخواست دائمی مخلوقات عالم برای کسب فیض از خداوند متعال، زمینه‌ساز آن است که خداوند هر لحظه دست‌اندر کار امری است.
- ۲) پدیده بودن مخلوقات جهان نشان‌دهندهٔ نقص وجودی و ذاتی آن‌ها نیست.
- ۳) محیط بودن حق تعالی به همهٔ موجودات عالم نشانگر آن است که چیرستی خداوند در ذهن ما نمی‌گنجد.
- ۴) فقر ذاتی و کامل همهٔ مخلوقات معلول اولی به تصرف بودن حق تعالی در تمام امور هستی است.

۵۳- تفاوت بنیادین رابطهٔ «ساعت‌ساز با ساعت» و «خدا با جهان» کدام است؟

- ۱) ساعت در بقا نیازمند ساعت‌ساز نیست.
- ۲) جهان در بقا وابسته به خداست.
- ۳) خدا به جهان وجود داده است.
- ۴) ساعت‌ساز به ساعت نظم و وجود داده است.

۵۴- کدام بیت می‌تواند تمثیلی گویا از نیازمندی پدیده‌ها برای موجود شدن به پدیدآورنده باشد؟

- | | |
|-----------------------------------|--------------------------------|
| ۱) دلی کز معرفت نور و صفا دید | به هر چیزی که دید اول خدا دید |
| ۲) خشک ابری که بود ز آب تهی | ناید از وی صفت آب دهی |
| ۳) ما چو ناییم و نوا در ما ز توست | ما چو کوهیم و صدا در ما ز توست |
| ۴) به هر جا بنگرم کوه و در و دشت | نشان از قامت رعنا تو بینم |

۵۵- علت اصلی برداشت نابه‌جای آن صحابی امام علی (ع) مبنی بر این که «ما هیچ اختیاری در تعیین سرنوشت خود نداریم» چه تفکری بود؟

- ۱) توحید در ربوبیت به این معناست که موجودات و مخصوصاً انسان قدرت تدبیر ندارند.
- ۲) حرکت و تغییر مکان و تصمیم‌گیری براساس دستور عقل بی‌فایده است.
- ۳) هر قضایی از تقدیر خاص خود حاصل می‌شود.
- ۴) اعتقاد به قضا و قدر نه تنها مانع تحرک نیست، بلکه عامل آن نیز می‌باشد.

۵۶- مطابق آیات مبارکهٔ سورهٔ رعد، چرا نباید غیر خدا را به عنوان ولی، رب و معبود عالم در نظر گرفت؟

- ۱) «أرأيت من اتخذ الهه هواه»
- ۲) «قل الله خالق كل شيء»
- ۳) «قل اغير الله ابغی رباً»
- ۴) «لا يملكون لانفسهم نفعاً و لا ضراً»

۵۷- در صورت فرض چندین خالق جهان، اگر همهٔ خدایان کمالاتی مشابه یک‌دیگر داشته باشند، چه پیامدی به دنبال خواهد داشت و کدام عبارت قرآنی

هم مفهوم با آیهٔ «الله خالق كل شيء» است؟

- ۱) خدایانی عین همدیگر خواهیم داشت. - «الله نور السماوات و الارض»
- ۲) خدایانی متعدد خواهیم داشت. - «هو الواحد القهار»
- ۳) خدایانی عین همدیگر خواهیم داشت. - «و هو رب كل شيء»
- ۴) خدایانی متعدد خواهیم داشت. - «و هو رب كل شيء»

۵۸- اگر بخواهیم مرتبه توحیدی دعای امیرالمؤمنین علی (ع): «پس مرا همان گونه قرار ده که تو دوست داری» را با مستندات قرآنی بیان کنیم، کدام گزینه انتخاب بهتری است؟

(۱) «ما لهم من دونه من ولی و لا یشرک فی حکمه احداً» - «کل یوم هو فی شأن»

(۲) «قل اغیر الله ابغی رباً و هو رب کل شیء» - «کل یوم هو فی شأن»

(۳) «کل یوم هو فی شأن» - «الله خالق کل شیء»

(۴) «ما لهم من دونه من ولی و لا یشرک فی حکمه احداً» - «و لله ما فی السماوات و الارض»

۵۹- اگر بگوییم: «خداوند، بزرگی است که همه نیازمندان به سوی او روی می آورند.» مفهوم کدام آیه شریفه را تبیین کرده ایم؟

(۱) «وَ اللهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ»

(۲) «لَمْ یلد و لم یولد»

(۳) «وَ لَمْ یکن له کفواً احدٌ»

(۴) «وَ لَمْ یکن له کفواً احدٌ»

۶۰- منظور قرآن کریم هنگامی که غیرقابل دفاع بودن را به صورت استفهام انکاری مطرح می کند، چه افرادی است و این افراد چه خصوصیتی دارند؟

(۱) کسانی که با تردید خدا را می پرستند و تنها هنگام وسعت و آسودگی - خسران آشکار دنیوی و اخروی

(۲) کسانی که با تردید خدا را می پرستند و تنها هنگام وسعت و آسودگی - درونی ناپایدار و ناآرام

(۳) هوای نفس خود را معبود خویش قرار داده اند. - درونی ناپایدار و ناآرام

(۴) هوای نفس خود را معبود خویش قرار داده اند. - خسران آشکار دنیوی و اخروی

۶۱- کدام عبارت شریفه، عبودیت کسانی را که زیان دنیوی و اخروی را انتخاب کرده اند، بیان می کند و این گروه در صورت مواجهه با فتنه ها چه تصمیمی می گیرند؟

(۱) «علی حرف» - «انقلب علی وجهه»

(۲) «تلقون الیه» - «انقلب علی وجهه»

(۳) «تلقون الیه» - «قد کفروا بما جائکم»

(۴) «علی حرف» - «قد کفروا بما جائکم»

۶۲- موضوعات مطرح شده در برابر عبارات، در کدام موارد به درستی آمده اند؟

(الف) تفرقه و تضاد فراگیر می شود و امکان رشد و تعالی از بین می رود. ← نتیجه شرک عملی اجتماعی

(ب) شما در برابر همه سرزمین ها و چهارپایان مسئولید. ← توحید عملی اجتماعی

(ج) هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد، زمینه زندگی موحدانه آسان تر می گردد. ← رابطه دو سویه توحید عملی فردی و اجتماعی

(د) انسان در پی کسب رضایت قدرت های مادی و طاغوت ها برآید. ← شرک عملی اجتماعی

(۱) الف، د (۲) ب، د (۳) الف، ج (۴) ب، د

۶۳- به ترتیب «اگر عمل را به همان صورت که خداوند خواسته انجام دهیم» و «قصد خود را کسب رضای او قرار دهیم»، به کدام جزء از عمل جامعه حقیقت پوشانده ایم؟

(۱) اخلاص - حسن فعلی

(۲) حسن فعلی - حسن فاعلی

(۳) معرفت - اخلاص

(۴) حسن فاعلی - معرفت

۶۴- کدام برداشت ها از آیه مبارکه «أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلَ خِمْسٍ» به درستی بیان شده است؟

(الف) اخلاص شرط قبولی تمامی اعمال است.

(ب) تنها پندی که خدا از پیامبر می خواهد به مردم بدهد.

(ج) عهدی که خداوند با بشر بسته است.

(د) توحید عملی نتیجه توحید ربوبیت است.

(۱) الف، ب (۲) الف، ج (۳) ب، ج (۴) ب، د

۶۵- از تأمل در بیت نغز و بدیع حافظ شیرازی: «برو این دام بر مرغی دگر نه / که عنقا را بلند است آشیانه» کدام آیه نورانی در ذهن تداعی می شود؟

(۱) «أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلَ خِمْسٍ» و فرادی»

(۲) «إِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ...»

(۳) «أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلَ خِمْسٍ» و فرادی»

(۴) «وَ لَقَدْ رَاودَتْهُ عَن نَّفْسِهِ فَاغْتَصَمَ»

۶۶- به ترتیب، «تقویت محبت خداوند در قلب مؤمن» و «آزمایش اخلاص» با کدام راه تقویت اخلاص میسر می‌شود؟

- ۱) افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند - دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات
- ۲) راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او - دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات
- ۳) راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او - نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان
- ۴) افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند - نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان

۶۷- خداوند در قرآن کریم کدام یک از میوه‌های درخت اخلاص را برای حضرت لقمان بیان کرده است و آنگاه که موفقیت در مرحله‌ای سبب ورود به

مرحله‌ای برتر می‌شود، بیانگر کدام سنت الهی است؟

- ۱) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان - امداد عام
- ۲) دستیابی به درجاتی از حکمت - ابتلاء
- ۳) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان - ابتلاء
- ۴) دستیابی به درجاتی از حکمت - امداد عام

۶۸- اگر بگوییم: «مخلوقات عالم تکوین وابسته به قضای الهی‌اند.» کدام یک را باید مدنظر داشته باشیم؟

- ۱) علم و حکمت الهی سرچشمه و خاستگاه اراده و خواست الهی و اجرا و پیاده کردن است.
- ۲) نقشه جهان با همه مخلوقات عالم و ریزه‌کاری‌ها و قوانین آن، همه از آن خداوند است.
- ۳) خداوند با علم خویش اندازه، حدود و ویژگی‌های مخلوقات را تعیین می‌کند.
- ۴) ایجاد شدن جهان خلقت با حکم و فرمان الهی انجام می‌پذیرد.

۶۹- آیه شریفه «ذلک بما قدمت ایدیکم و ان الله لیس بظلام للعبید» ناظر بر کدام یک از مفاهیم زیر است؟

- ۱) دریغ و آزر و تحقق کار ناشی از تصمیم عاقلانه خود
- ۲) پذیرش عواقب کار و عمل و مسئولیت‌پذیری ناشی از وجود اختیار در خود
- ۳) اذعان و تصریح به اختیار محدودی که به صورت طبیعی انجام می‌شود.
- ۴) جوانب امور را سنجیدن و میان چندین راه و چندین کار یکی را برگزیدن

۷۰- «سنجش جوانب» نشانه آشکاری برای تحقق مفهوم مندرج در کدام آیه شریفه است؟

- ۱) «الم اعهد الیکم یا بنی آدم ان...»
- ۲) «و من الناس من یعبد الله علی...»
- ۳) «قد جاءکم بصائر من ربکم فمن...»
- ۴) «من جاء بالحسنة فله عشر امثالها...»

۷۱- کدام سنت الهی از استناد به عبارت قرآنی «من حیث لا یعلمون» قابل توصیف است؟

- ۱) سنتی همیشگی که شامل همه انسان‌ها در همه دوران‌ها می‌شود و هر انسانی چه مؤمن و چه کافر همواره درگیر آن است.
- ۲) سنتی که با مهلت و نعمت با اختیار خودشان به صورت بلائی الهی جلوه‌گر شده و باعث سنگین شدن بار گناهان می‌شود.
- ۳) سنتی که شامل حال کسانی است که در راه حق قدم می‌گذارند و سعادت اخروی و رضایت پروردگار را هدف خود قرار می‌دهند.
- ۴) سنتی که انسان در همان مسیری که انتخاب کرده است، به پیش رود و باطن خود را آشکار کند.

۷۲- مطابق با آیات قرآن، مواد امتحانی خداوند متعال چیست و کدام نگرش در مورد این سنت الهی احتیاج به اصلاح دارد؟

- ۱) «من عطاء ربک» - «و هم لا یظلمون»
- ۲) «بالشر و الخیر» - «و هم لا یظلمون»
- ۳) «من عطاء ربک» - «و هم لا یفتنون»
- ۴) «بالشر و الخیر» - «و هم لا یفتنون»

۷۳- کدام آیه شریفه، ترجمان دیگری از این آیات است که: «کسانی که زندگی دنیا و تجملات آن را بخواهند، حاصل کارهایشان را در همین دنیا به آنان

می‌دهیم و کم و کاستی نخواهند دید...»؟

- ۱) «من جاء بالحسنة فله عشر امثالها و...»
- ۲) «والذین کذبوا بآیاتنا سنستدرجهم...»
- ۳) «کلا نمدهؤلاء و هؤلاء من عطاء ربک و...»
- ۴) «و لو ان اهل القرى آمنوا و اتقوا لفتحنا...»

۷۴- کدام مورد تجلی تقدیر الهی، زمینه‌ساز حرکت و پویایی انسان و به‌کارگیری اراده و اختیار انسان است و براساس آیات قرآن چه کسانی در معرض

امتحان و آزمایش الهی قرار می‌گیرند؟

- ۱) قوانین حاکم بر زندگی انسان‌ها - همه انسان‌ها
- ۲) قوانین حاکم بر جهان خلقت - همه انسان‌ها
- ۳) قوانین حاکم بر زندگی انسان‌ها - همه مؤمنان
- ۴) قوانین حاکم بر جهان خلقت - همه مؤمنان

۷۵- تمامی انسان‌ها مشمول کدام سنت الهی در همه احوال می‌شوند و کدام آیه شریفه مبین این سنت است؟

- ۱) املاء - «والذین کذبوا بآیاتنا سنستدرجهم...»
- ۲) ابتلاء - «والذین کذبوا بآیاتنا سنستدرجهم...»
- ۳) ابتلاء - «کل نفس ذائقة الموت و نبلوکم...»
- ۴) املاء - «کل نفس ذائقة الموت و نبلوکم...»

زبان انگلیسی ۳

دانش‌آموزان گرامی در صورتی که شما زبان غیر انگلیسی (فرانسه یا آلمانی) آزمون می‌دهید، سؤال‌های مربوط به خود را (در صورت حضوری بودن) از مسئولین حوزه و در صورت غیر حضوری بودن از سایت کانون دریافت کنید.

۲۰ دقیقه

کل مباحث نیم‌سال اول

درس ۱ و ۲

صفحة ۱۵ تا صفحه ۵۹

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

76- What you will be able to do at the end of the course depends on how much time you spend on doing your assignments, ...?

- | | |
|---------------|--------------|
| 1) won't you | 2) don't you |
| 3) doesn't it | 4) won't it |

77- I think the young man in the blue shirt ... visiting the museum is a tourist from Germany.

- | | |
|-------------|----------|
| 1) which is | 2) which |
| 3) who is | 4) who |

78- Although no cure for AIDS ..., doctors are able to help the seriously-ill patients experience less pain.

- | | |
|--------------------|-------------------|
| 1) has found | 2) has been found |
| 3) have been found | 4) have found |

79- I left a message for my friend and asked him to call me as soon as possible, ... my call.

- | | |
|---------------------------|------------------------|
| 1) but he didn't return | 2) who wasn't returned |
| 3) and he wasn't returned | 4) which didn't return |

80- Results from a 2013 study support the idea that loving children ... improves their lifelong health and wellness.

- | | |
|------------------|--------------------|
| 1) repeatedly | 2) immorally |
| 3) unnecessarily | 4) unconditionally |

81- I do not know what I'd have done without Mary when I was ill—she is an absolute

- | | |
|----------------|-------------|
| 1) symbol | 2) treasure |
| 3) inspiration | 4) instance |

82- Because some students tend to ... while texting, it is harder for them to get back in the habit of writing sentences complete.

- | | |
|----------------|---------------|
| 1) introduce | 2) expand |
| 3) communicate | 4) abbreviate |

83- To tell the truth, I don't agree with my mother in this case, but I respect her for sticking to her

- | | |
|--------------------|----------------|
| 1) principles | 2) guidelines |
| 3) recommendations | 4) collections |

84- Yesterday, the police officer gave me directions to the hospital, but they were so ... that I got lost.

- | | |
|----------------|-------------------|
| 1) parposeful | 2) comprehensible |
| 3) complicated | 4) systematic |

85- At first, Salim did not believe in his abilities, and he thought he was a/an ... man who was no different from anyone else.

- | | |
|------------------|--------------|
| 1) distinguished | 2) ordinary |
| 3) peaceful | 4) dedicated |

86- To help the elderly have a better social life and to prevent their isolation and loneliness, we ... social events to bring them together.

- | | |
|-----------|------------|
| 1) reply | 2) arrange |
| 3) regard | 4) respect |

87- Since caffeine can cause dehydration and other health problems, most physicians agree that the consumption of foods and drinks ... caffeine should be limited.

- | | |
|----------------|---------------|
| 1) considering | 2) confirming |
| 3) combining | 4) containing |

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

A man named Christopher Sholes, the inventor of the typewriter, came up with a keyboard in the 1860s. Sholes first placed the letters in alphabetical ...(88)... on his typewriter. But he found there was a problem. The letters were on typebars—also called keys—and some of these keys crashed into one another. This happened when letters ...(89)... in words, like “s” and “l”, were near each other on the keyboard.

Sholes tried to ...(90)... a way to keep the keys from hitting one another. He made a list of letters ...(91)... used together in English, like “s” and “l”, or “q” and “u”. He then rearranged these letters so they would be on opposite sides of the keyboard. This keyboard became known as QWERTY. People have come up with alternative keyboard patterns, but so far, none has gained much popularity. It does not appear that it ...(92)... any time soon by a faster, more efficient keyboard.

- | | | | |
|---------------------------------|----------------------------------|-------------------------------|-----------------------------------|
| 88- 1) issue | 2) order | 3) entry | 4) origin |
| 89- 1) that often come together | 2) that they often come together | 3) which comes often together | 4) which they together often come |
| 90- 1) figure out | 2) stand for | 3) look up | 4) jump into |
| 91- 1) effectively | 2) suddenly | 3) accidentally | 4) commonly |
| 92- 1) is going to replace | 2) has replaced | 3) is going to be replaced | 4) has been replaced |

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSEGE 1:

Last summer, over 12,000 fans were at Wembley Stadium in London, shouting and cheering. Thousands more were watching online. But this wasn't a football, basketball or tennis match. It was esports, or competitive computer gaming. Millions of people in the UK play games for fun. Some of them have become professional gamers, playing games as their full-time job. It's not easy to be a professional gamer, though. They practice for ten or more hours a day, five or six days a week. They do exercises like typing something and trying to type it faster and faster. They also study videos of other players and plan ways to beat them.

But are esports really sports? Are players athletes? Some say no. Esports players don't need to run, jump, throw or do big physical actions. At the moment, the UK government classifies esports as kinds of games, not as sports. But others say yes: esports are sports. Players do need some physical skills, especially hand-eye coordination, reflexes, accuracy and timing. If darts, snooker and shooting are classified as sports, then perhaps esports should be too. In fact, the governments of China and South Korea do classify esports as sports, and they will be an official medal sport in the Asian Games starting from 2022.

For many esports fans and players, though, the most important thing is that esports are growing in popularity and importance. If they are not as prominent as sports at the moment, they absolutely will be in the near future.

93- Which of the following has been defined in the passage?

- 1) medal sport (paragraph 2)
- 2) hand-eye coordination (paragraph 2)
- 3) full-time job (paragraph 1)
- 4) esports (paragraph 1)

94- It can be inferred from paragraph 2 that those who say esports are sports argue that

- 1) although esports need no physical activity, hand-eye coordination is needed and therefore they should be considered as sports
- 2) darts, snooker, and shooting are not sports either because accuracy, timing, and hand-eye coordination is not very important in them
- 3) since esports need the same skills as sports like darts or shooting, they should be classified as sports as well
- 4) because the governments of China and South Korea classify esports as sports, they should be classified as sports all around the world

95- Which of the following best describes the author's attitude towards the future of esports?

- 1) Hopeful
- 2) Uncertain
- 3) Worried
- 4) Amazed

96- The underlined word "prominent" in paragraph 3 is closest in meaning to

- 1) dangerous
- 2) confusing
- 3) fortunate
- 4) important

PASSEGE 2:

Indeed, one of the most critical branches of oceanography today is known as biological oceanography. It is the study of the ocean's plants and animals and their interactions with the marine environment. But oceanography is not just about study and research. It is also about using that information to help leaders make smart choices about policies that affect ocean health. Lessons learned through oceanography affect the ways humans use the sea for transportation, food, energy, water, and much more.

Of course, oceanography covers more than the living organisms in the sea. A branch of oceanography called geological oceanography focuses on the formation of the seafloor and how it changes over time. Geological oceanographers are starting to use special GPS technology to map the seafloor and other underwater features. This research can provide critical information such as seismic activity. This information could lead to more accurate earthquake and tsunami prediction.

In addition to biological and geological oceanography, there are two other main branches of sea science. One is physical oceanography, the study of the relationships between the seafloor, the coastline, and the atmosphere. The other is chemical oceanography, the study of the chemical composition of seawater and how it is affected by weather, human activities, and other factors.

97- The passage is primarily concerned with which of the following questions?

- 1) Why is it that biological oceanography is one of the most critical branches of oceanography today?
- 2) What are the main differences between biological and geological oceanography?
- 3) How does oceanography apply chemistry, geology, meteorology, and biology to the study of the ocean?
- 4) What are the different branches of oceanography and their included subjects?

98- According to the passage, which of the following subjects is studied in geological oceanography?

- 1) The relationship between the coastline and the atmosphere
- 2) The way the ocean's plants and animals influence the marine environment
- 3) The formation of the seafloor and the way it is influenced by time
- 4) The study of the ways humans use the oceans for transportation

99- It can be logically inferred from the passage that

- 1) the technology used by geological oceanographers has existed for centuries
- 2) nowadays, the role of oceanographers is not as important as it used to be
- 3) the information provided by biological oceanographers is totally useless to leaders
- 4) seismic activity could help scientists predict tsunamis and earthquakes

100- The underlined phrase "the other" in paragraph 3 refers to

- 1) one of the main branches of sea science
- 2) the atmosphere
- 3) physical oceanography
- 4) the chemical composition of seawater



صبح جمعه

۱۴۰۰/۱۰/۲۴

زمان شروع آزمون اختصاصی: ۹:۳۰

زمان پایان آزمون اختصاصی: ۱۱:۴۵

آزمون ۲۴ دی ماه ۱۴۰۰

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی تراز‌ی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید. شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
ریاضی	۱	۲	۳	۴	۶	
علوم و فنون ادبی	۱	۲	۳	۵	۶	
عربی زبان قرآن	۱	۲	۳	۵	۷	
تاریخ	۱	۲	۴	۶	۷	
جغرافیا	۱	۲	۴	۵	۷	
جامعه‌شناسی	۱	۲	۵	۷	۸	
فلسفه	۱	۲	۳	۴	۶	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۱۴۰	مدت پاسخ‌گویی: ۱۳۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۵
۲	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۲۰
۳	علوم و فنون ادبی (۳) - سؤال‌های آشنا	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	
۴	عربی، زبان قرآن (۳)	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۲۰
۵	عربی، زبان قرآن (۳) - سؤال‌های آشنا	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	
۶	تاریخ (۳)	۲۰	۱۶۱	۱۸۰	۳۰
۷	جغرافیا (۳)	۲۰	۱۸۱	۲۰۰	
۸	جامعه‌شناسی (۳)	۲۰	۲۰۰	۲۲۰	۲۰
۹	فلسفه دوازدهم	۲۰	۲۲۱	۲۴۰	۲۰

ریاضی و آمار (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

آمار و احتمال
الگوهای خطی
(مدل‌سازی و دنباله)
صفحه‌های (۱ تا ۶۰)

۱۰۱- تحلیل داده‌ها و ارائه نتایج در گام ... از چرخه آمار و پس از گام ... اتفاق می‌افتد.

- (۱) چهارم - گردآوری و سازماندهی داده‌ها
(۲) چهارم - بیان مسئله
(۳) پنجم - طرح و برنامه‌ریزی
(۴) سوم - بحث و نتیجه‌گیری

۱۰۲- در هر کدام از موارد زیر، اجرای نادرست کدام یک از گام‌های حل مسئله در علم آمار به ترتیب رخ داده است؟

(الف) ارائه نتایج آماری فقط براساس توصیف داده‌های کمی با استفاده از معیار پراکندگی

(ب) تعمیم نتایج به‌دست آمده به تمام جوامع آماری

(ج) اندازه‌گیری دمای شهرها با معیارهای متفاوت

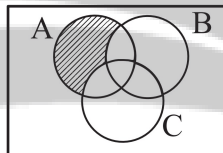
(۲) تحلیل داده‌ها، تفسیر نتایج، طرح و برنامه‌ریزی

(۱) تحلیل داده‌ها، تفسیر نتایج، گردآوری داده‌ها

(۴) تفسیر نتایج، تحلیل آماری، طرح و برنامه‌ریزی

(۳) تفسیر نتایج، تحلیل آماری، گردآوری داده‌ها

۱۰۳- اگر A و B و C سه پیشامد از فضای نمونه S باشند، کدام گزینه پیشامد قسمت هاشورخورده را در شکل زیر به‌درستی نشان نمی‌دهد؟



(۱) $A - (B \cup C)$

(۲) $(A - B) \cap (A - C)$

(۳) $(A - B) - (A \cap C)$

(۴) $A - (B \cap C)$

۱۰۴- با حروف کلمه «TAPESH» چند رمز عبور ۴ حرفی با حروف متمایز می‌توان ساخت که حرف S در هر رمز باشد؟

- (۱) ۲۷۰ (۲) ۲۶۰ (۳) ۲۵۰ (۴) ۲۴۰

۱۰۵- با ارقام ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۹ و ۰ چند عدد سه رقمی می‌توان ساخت که در آن‌ها هم رقم زوج و هم رقم فرد وجود داشته باشد؟

- (۱) ۱۵۶ (۲) ۲۰۳ (۳) ۲۱۹ (۴) ۲۵۲

۱۰۶- یک کتاب ریاضی و یک کتاب اقتصاد را به همراه ۸ کتاب دیگر در یک ردیف به چند طریق می‌توان کنار هم قرار داد به طوری که بین کتاب ریاضی و اقتصاد دقیقاً یک کتاب قرار بگیرد؟

- (۱) $8!$ (۲) $2! \times 8!$ (۳) $10! \times 2!$ (۴) $8 \times 2! \times 8!$

۱۰۷- از بین ۵ دانش‌آموز تجربی، ۴ دانش‌آموز انسانی و ۲ دانش‌آموز ریاضی به چند طریق می‌توان ۴ نفر را انتخاب کرد به طوری که ۴ نفر انتخاب شده همگی از یک رشته نباشند؟

- (۱) ۳۱۸ (۲) ۳۲۰ (۳) ۳۲۴ (۴) ۳۳۰

۱۰۸- در یک ساختمان ۵ زوج زندگی می‌کنند. می‌خواهیم یک گروه ۵ نفره را انتخاب کنیم به طوری که دقیقاً یک زوج در این گروه ۵ نفره باشد. به چند طریق می‌توان این کار را انجام داد؟

- (۱) ۴۰ (۲) ۳۲ (۳) ۸۰ (۴) ۱۶۰

۱۰۹- ۵ پرچم مختلف را به ۵ میله پرچم نصب کرده‌ایم و روی میله‌ها شماره‌های ۱ تا ۵ را حک کرده‌ایم، چنانچه این پرچم‌ها به تصادف کنار یکدیگر قرار گیرند، احتمال آنکه میله پرچم‌ها با شماره‌های زوج در مکان‌های زوج باشند، کدام است؟

- (۱) ۰/۱ (۲) ۰/۲ (۳) ۰/۳ (۴) ۰/۴

۱۱۰- هر یک از ارقام ۸ و ۷ و ۶ و ۵ و ۴ و ۳ را روی ۶ کارت یکسان نوشته‌ایم. به تصادف دو کارت را برمی‌داریم. احتمال اینکه عدد روی هر دو کارت فرد باشد، کدام است؟

- (۱) $\frac{4}{15}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) $\frac{1}{5}$ (۴) $\frac{1}{6}$

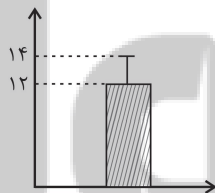
۱۱۱- احتمال اینکه فردا هوا آلوده باشد $\frac{3}{4}$ کمتر از احتمال این است که فردا هوا آلوده نباشد. با چه احتمالی فردا هوا آلوده است؟

- (۱) $\frac{1}{4}$ (۲) $\frac{1}{8}$ (۳) $\frac{1}{12}$ (۴) $\frac{3}{10}$

۱۱۲- از کیسه‌ای دارای ۳ مهره آبی، ۴ مهره قرمز و ۵ مهره سیاه به تصادف ۳ مهره انتخاب می‌کنیم. چه قدر احتمال دارد هیچ دو مهره‌ای از سه مهره هم‌رنگ نباشند؟

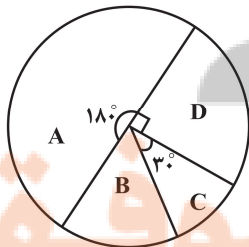
- (۱) $\frac{3}{55}$ (۲) $\frac{3}{11}$ (۳) $\frac{6}{55}$ (۴) $\frac{6}{11}$

۱۱۳- تمام داده‌های مربوط به شکل مقابل را در عدد ۲ ضرب می‌کنیم، مجموع مقادیر انحراف معیار و میانگین جدید کدام است؟



- (۱) ۳۸
(۲) ۳۴
(۳) ۴۰
(۴) ۲۸

۱۱۴- نمودار دایره‌ای مربوط به دانش‌آموزان طرفدار تیم‌های A، B، C و D در یک مدرسه به صورت زیر است. چند نفر از دانش‌آموزان این مدرسه



طرفدار تیم D هستند؟ (فراوانی A: $7x-1$ و فراوانی B: $2x+4$)

- (۱) ۳۰
(۲) ۳۶
(۳) ۴۵
(۴) ۶۰

۱۱۵- اگر جمله چهارم دنباله $a_n = \frac{nk-3}{n+6}$ برابر $\frac{3}{8}$ باشد، مقدار جمله شانزدهم این دنباله کدام است؟

- (۱) $\frac{12}{11}$ (۲) $\frac{13}{15}$ (۳) $\frac{1}{5}$ (۴) $\frac{1}{3}$

۱۱۶- در یک دنباله با رابطه بازگشتی $a_{n+1} = \frac{2}{a_n} - 3n$ با فرض $a_{20} = 100$ ، مقدار جمله نوزدهم کدام است؟

- (۱) ۱۲۰ (۲) ۱۱۰ (۳) $\frac{2}{157}$ (۴) $\frac{3}{171}$

۱۱۷- اگر چهار نقطه ابتدایی مربوط به چهار جمله اول دنباله $a_n = \begin{cases} 4, & n=2,3,5,8 \\ 3, & n=1,4,6,7 \end{cases}$ را در نمودار مختصاتی نظیر آن به طور متوالی به هم وصل

کنیم، یک چهار ضلعی ایجاد می‌شود. مساحت این چهار ضلعی کدام است؟ (نقاط چهار جمله اول رأس‌های چهارضلعی هستند.)

- (۱) $0/5$ (۲) ۱ (۳) $1/5$ (۴) ۲

۱۱۸- در کدام مرحله از الگوی مقابل، تعداد نقاط برابر ۳۲۴۰ است؟

- (۱) ۷۵ (۲) ۷۰ (۳) ۸۰ (۴) ۸۵
- 

۱۱۹- اگر جمله اول دنباله‌ای $a_1 = 1$ و بین جملات، رابطه $a_{n+1} - a_n = 2n + 1$ برقرار باشد، جمله نوزدهم دنباله کدام است؟

- (۱) ۴۴۱ (۲) ۳۶۱ (۳) ۴۰۰ (۴) ۳۲۴

۱۲۰- اگر از مجموع جمله هفتم دنباله فیبوناتچی و جمله هفتم دنباله a_n (در شکل زیر) هفت واحد کم کنیم، به جمله چندم دنباله b_n می‌رسیم؟

(الگوهای دنباله‌های a_n و b_n مطابق شکل‌های زیر است.)

- (۱) نهم (۲) دهم (۳) یازدهم (۴) دوازدهم
- 

فصل‌های یکم و دوم
صفحه‌های ۶۵ تا ۷۰

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۲۱- هر کدام از شخصیت‌های زیر، به ترتیب در چه حیطه‌ای فعالیت داشتند؟

«میرزا آقا تبریزی - ناظم‌الاسلام کرمانی - میرزا حبیب اصفهانی - میرزا حسن خان بدیع»

- ۱) ترجمه - تحقیقات ادبی و تاریخی - نمایشنامه‌نویسی - رمان‌نویسی
- ۲) نمایشنامه‌نویسی - تحقیقات ادبی و تاریخی - ترجمه - رمان‌نویسی
- ۳) تحقیقات ادبی و تاریخی - نمایشنامه‌نویسی - رمان‌نویسی - ترجمه
- ۴) رمان‌نویسی - ترجمه - تحقیقات ادبی و تاریخی - نمایشنامه‌نویسی

۱۲۲- با توجه به سبک شعر و نثر دوره بیداری، کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) برخلاف نثر دوره‌های پیش، عبارت‌های وصفی دور و دراز و لفظ‌پردازی‌های بیجا در نامه‌ها و نوشته‌ها کاهش یافته‌اند.
- ۲) صنایع ادبی از نثر جدا می‌شود و نثر در خدمت بیان خواست و آمال مردم به شکلی پویا ظاهر می‌گردد.
- ۳) تنفر از خرافات و قانون و قانون‌مداری از موضوعاتی بودند که فقط در نثر روزنامه‌های مورد توجه قرار گرفتند.
- ۴) مضامین کلی و ذهنی، مسائل اخلاقی، عارفانه‌سرایي و غزل‌گویی که با ساخت فرهنگ و جامعه گذشته ما هماهنگ بود، تا حد زیادی کارایی خود را از دست داد.

۱۲۳- در کدام بیت «تضاد» و «لفونشر» دیده می‌شود؟

- ۱) نه پادشاه منادی زده‌ست می‌مخورید
 - ۲) سعدی اگر خون و مال صرف شود در وصال
 - ۳) آب حیوان نتوان گفت که در عالم هست
 - ۴) لعل تو در چشم من باده بود در قدح
- بیا که چشم و دهان تو مست و میگون است
آنت مقامی بزرگ اینت بهایی حقیر
گر چنان است که در چاه زنخدان تو نیست
مهر تو در جان من گنج بود در خراب

۱۲۴- در کدام بیت «تلمیح» و «پارادوکس» دیده می‌شود؟

- ۱) تمام از پای تا سر مهربانی و وفایی تو
 - ۲) گفتم که عیسی از چه کند زنده مرده را
 - ۳) منصور بقا از گذر دار فنا یافت
 - ۴) پیر کنعان را قرار از حسن یوسف داده‌اند
- به زخم صید مرهم می‌گذارد آب پیکانت
گفتا نتیجه نفس جان‌فزای ماست
ناگشته‌فنا دار بقا را نشناسد
شیخ صنعان را طرب از عشق ترسا کرده‌اند

۱۲۵- توضیح مقابل کدام بیت نادرست آمده‌است؟

- ۱) ببرید خیاط ازل دو جامه بر اندام ما
 - ۲) فصل بهار شد بیا تا به خم آوریم رو
 - ۳) خون مرا چشم جادوی تو نمی‌ریخت
 - ۴) هر چند که من بیش کنم پیش تو زاری
- از بهر تو گلگون قبا وز بهر من خونین کفن (مصوت کوتاه در واژه «دو» بلند تلفظ می‌شود)
کز سر شط خم کشیم آب طرب سبو سبو (تقطیع واژه «بیا» به شکل U- است.)
از پی قتلیم لب‌ت به شیر زد انگشت (دو اختیار زبانی در بیت مشهود است.)
تو بیش رمی از من دل‌سوخته زار (بیت قابلیت دسته‌بندی هجایی به صورت همسان و ناهمسان را دارد.)

۱۲۶- وزن کدام ابیات مشترک است؟

الف) دل گفت له الحمد که بگذشتم از آن خوف
ب) گفتم به خط تو جانب ما را گیر
ج) بس عقل عیسوی که ز مشکین صلیب او
د) گیرم که عروس غم تو نامزد ماست
ه) شروانت که مار آمد بی‌رنج رها کردی

جان گفت له الفضل که وارستم ازین بند
آن هم طرف روی نکوی تو گرفت
زنار بندد ارچه فلک طیلسان اوست
وصل تو ز ما خط تبرّی چه ستاند؟
تبریز که گنج آمد بی‌مار نگه‌دارش

(۱) الف، ب (۲) الف، د (۳) ج، هـ (۴) ب، د

۱۲۷- وزن نوشته‌شده در مقابل کدام مصراع نادرست است؟

(۱) دارد خطر ز بادهٔ پرزور شیشه‌ها (مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن)
(۲) عشق محمد بس است و آل محمد (مفتعلن فاعلات مفتعلن فع)
(۳) که از چنین سفری گشت خاک معدن زر (مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن)
(۴) چون عشق سرشته شد به گوهر (مفعول مفاعلن فعولن)

۱۲۸- در ابیات زیر در مجموع چند حذف همزه وجود دارد؟

از من مشنو دوستی گل مگر آن‌گاه
نه دل مفتون دل‌بندی نه جان مدهوش دلخواهی
چو سیل اندر آمد به هول و نهیب

کم پای برهنه خیر از خار نباشد
نه بر مژگان من اشکی نه بر لب‌های من آهی
فتاد از بلندی به سر در نشیب

(۱) چهار (۲) پنج (۳) شش (۴) هفت

۱۲۹- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

(۱) سرو را تشریف آزادی به رعنائی فکند
(۲) حافظ از جور تو حاشا که بگرداند روی
(۳) آن سبک‌بار نهالیم که در باغ جهان
(۴) بندهام تا زندهام گر می‌کشی و می‌کشی

بندهٔ خود کن ز رعنائی مرا آزاد کن
من از آن روز که در بند توأم آزادم
سرو آزاد چمن بندهٔ آزادی ماست
زخم پیکان تو مرهم باشد و بندت نجات

۱۳۰- تمام ابیات کدام گزینه شامل موضوعات مطرح در شعر دورهٔ بیداری هستند؟

الف) به هیچ مبحث و دیباچه‌ای قضا ننوشت
ب) تن آدمی شریف است به جان آدمیت
ج) در سایهٔ استبداد پژمرده شد آزادی
د) از گرسنگی مرد رعیت به جهنم
ه) بیا تا جهان را به بد نسپریم

برای مرد کمال و برای زن نقصان
نه همین لباس زیباست نشان آدمیت
این گلبن نورس را بی‌ریشه نباید کرد
ور نیست در این قوم معیت، به جهنم
به کوشش همه دست نیکی بریم

(۱) الف - ب - هـ (۲) الف - ج - د (۳) ب - د - هـ (۴) ج - د - هـ

۱۳۱- هر سه عامل کدام گزینه، در ایجاد نهضت بازگشت ادبی، تأثیرگذار بودند؟

- (۱) ضعف حکومت صفویه - ورود فرهنگ و ادبیات اروپاییان به ایران - ناکارآمدی ادبیات آن دوره در منعکس کردن مسائل روز
- (۲) تأسیس انجمن‌های ادبی متعدد - ورود افراد عامی و ناآشنا به ادبیات در این حوزه - ضعیف شدن جامعه در اثر شکست ایران از روسیه
- (۳) توجه به ادبیات در دربار قاجاریه - ضعیف شدن جامعه در اثر شکست ایران از روسیه - غارت کتابخانه اصفهان
- (۴) شکست و عقب‌افتادگی ایران در اثر جنگ‌های پی‌درپی و سرخوردگی فرهیختگان - استفاده شاعران تأثیرگذار این دوره از ادبیات کهن - ورود فرهنگ اروپاییان به ایران

۱۳۲- عوامل همه گزینه‌ها به جز ... در بیداری جامعه ایران در عهد قاجار مؤثر بودند.

- (۱) سرکوب آزادی خواهان به دست حکومت استبدادی قاجار و خشم مردم
- (۲) کوشش‌های عباس میرزا، ولیعهد فتحعلی شاه در روی آوردن به دانش و فنون جدید
- (۳) اعزام دانشجویان ایرانی به خارج از کشور برای تحصیل
- (۴) تأسیس مدرسه دارالفنون و آموزش دانش‌های نوین به دست امیرکبیر

۱۳۳- کدام گزینه درباره علامه علی‌اکبر دهخدا و آثارش نادرست است؟

- (۱) از پیشگامان نشر جدید فارسی است و شعر هم می‌سرود.
- (۲) مجموعه نوشته‌های ادبی او با عنوان «چرند و پرند» در روزنامه صور اسرافیل منتشر می‌شد.
- (۳) در استانبول، روزنامه سروش را منتشر کرد.
- (۴) «لغت‌نامه» - که مفصل‌ترین کتاب لغت زبان فارسی محسوب می‌شود - و «امثال و حکم» از مهم‌ترین آثار او هستند.

۱۳۴- در کدام یک از گزینه‌های زیر تمام آرایه‌های «لف و نشر - تشبیه - تضاد» موجود است؟

- | | |
|---|--|
| (۱) در کنار من ز گرمی بر کناری ای دریغ | وصل و هجران و غم و شادی به هم باشد مرا |
| (۲) زلف را به رخ افشان کرد و صبح ما تاریک | کفر را تماشا کن کاو حجاب ایمان شد |
| (۳) از دشمن و از دوست گریزیم و عجب نیست | سرگشته نسیم از گل و از خار گریزد |
| (۴) منعم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش | من انس به سرو و گل و بادام گرفتم |

۱۳۵- ترتیب توالی ابیات زیر به لحاظ دارا بودن آرایه‌های «تناقض - استعاره - تلمیح - تضاد - لف و نشر» به کدام صورت صحیح است؟

- | | |
|--|-----------------------------------|
| (الف) مسکین دلم، به کوی تو رفت و مقیم شد | دیگر از آن مقام به جایی دگر نرفت |
| (ب) آتش همگی گل است و ریحان | آن را که جز از خدا نترسد |
| (پ) صد جهان معنی به لفظ ما گم است | این نهان‌ها آشکاری بیش نیست |
| (ت) بیاض غمزه روز و سواد طره شب | ز روی و موی نمود آن نگار شیرین لب |
| (ث) ناامیدی تو رو کرد به محراب نیاز | که ز تأثیر دم گرم دعا می‌سوزد |

۱۳۶- آرایه یا آرایه‌های مقابل کدام ابیات نادرست ذکر شده است؟

- | | |
|--|---|
| الف) عیش اگر هم رو دهد، بی تلخی اندوه نیست | هم‌چو نوروزی که واقع در محرم می‌شود (تلمیح - تشبیه) |
| ب) شعاع آفتابم من، اگر در خانه‌ها گردم | عقیق و زر و یاقوتم، ولادت ز آب و طین دارم (تشبیه - مراعات‌نظیر) |
| ج) ذره ناچیز ما بر گردن همت گرفت | بار سنگین امانت را که گردون برنتافت (تشخیص - تلمیح) |
| د) خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم | کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی (تضاد - تضمین) |
- (۱) د - الف (۲) ج - ب (۳) الف - ج (۴) ب - د

۱۳۷- وزن کدام مصراع در کمانک مقابل آن درست آمده است؟

- (۱) نه مهر راست زوال و نه شوق راست، نهایت (مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فعولن)
 (۲) زنده شود هر که پیش دوست بمیرد (مفعول فاعلاتن مفاعیلن فاعلن)
 (۳) جز گوش تو نشنود حدیث من (مستفعل فاعلاتن فعولن)
 (۴) آن سرو دو صد گلشن و گلزار مرا یافت (مفعول مفاعیلن مفاعیلن فعولن)

۱۳۸- وزن کدام بیت «فاعلاتن مفاعیلن فعولن» است؟

- (۱) چشم دل باز کن که جان بینی
 (۲) دانه پنهان کن به کلی دام شو
 (۳) ز دست دیده و دل هر دو فریاد
 (۴) بت خود را بشکن خوار و ذلیل
- آن چه نادیدنی است آن بینی
 غنچه پنهان کن گیاه بام شو
 که هر چه دیده بیند دل کند یاد
 نامور شو به فتوت چو خلیل

۱۳۹- در کدام گزینه، هیچ اختیار شاعری زبانی به کار نرفته است؟

- (۱) مردم دیده ما جز به رخت ناظر نیست
 (۲) گر دلم از شوق تو دیوانه شد عیبش مکن
 (۳) تو و طوبی و ما و قامت یار
 (۴) نداریم کاری به پنهانی هم
- دل سرگشته ما غیر تو را ذاکر نیست
 بدر بی نقصان و زر بی عیب و گل بی خار نیست
 فکر هر کس به قدر همت اوست
 همین ناظر آن چه در روست باشیم

۱۴۰- همه گزینه‌ها به جز گزینه ... بیانگر مضمونی واحد در شعر عصر بیداری هستند.

- (۱) ز جور کارفرما کارگر آن سان به خود لرزد
 (۲) کلبه بی‌سقف دهقان را چو آرم در نظر
 (۳) مالک غریق نعمت جاه و جلال و قدر
 (۴) چون تافت روی تربیت از این خجسته ملک
- که گردد روبه‌رو کبک دری باز شکاری را
 کاخ‌های سر به کیوان را کنم ایوان خون
 زارع اسیر زحمت و رنج و بلا هنوز
 فرسوده گشت ملک و دگرگونه گشت حال

■ عین الأصحّ و الأدقّ في الجواب للترجمة من أو إلى العربية (۱۴۱ - ۱۴۴)

۱۴۱- «في يوم صيفي بدأ المطر ينزل على أراضي المزارعين و هم كانوا يشكون إلى الله من قلة المطر!»:

- (۱) در روزی تابستانی در حالی که باران شروع به بارش بر زمین‌های کشاورزان کرد، آنان از کمی باران به خدا شکایت می‌کردند!
- (۲) باران در روزی تابستانی شروع به باریدن بر زمین‌های کشاورزان کرد درحالی که آنان از کمی باران به خدا شکایت می‌کردند!
- (۳) باران در روزی از تابستان شروع به باریدن بر مزرعه‌های کشاورزی کرد درحالی که آنان از کمبود باران به خدا شکایت داشتند!
- (۴) در یک روز تابستانی بارش باران بر زمین‌های کشاورزانی شروع شد که از کمبود باران نزد خدا شکایت می‌کردند!

۱۴۲- «لا عظم في ألسنتنا و لكننا نستطيع بها أن نكسر قلوباً لا تكسرها الفؤوس!»:

- (۱) در هیچ زبانی استخوانی نیست، ولی با آن‌ها می‌توانیم قلب‌هایی را بشکنیم که تیرها آن‌ها را نمی‌شکنند!
- (۲) برای زبان‌های مان هیچ استخوانی نیست، اما با آن‌ها می‌توانستیم دل‌هایی را بشکنیم که تیرها آن‌ها را نمی‌شکنند!
- (۳) در زبان‌هایمان هیچ استخوانی نیست، ولی به کمک آن‌ها می‌توانیم دل‌هایی را بشکنیم که تیرها آن‌ها را نمی‌شکنند!
- (۴) هیچ استخوانی در زبان‌هایمان نیست، ولی ما با آن می‌توانیم دل‌هایی را بشکنیم که تیرها قادر به شکستنش نیستند!

۱۴۳- عین الخطأ:

- (۱) إنّما العالم من دعاه علمه إلى الورع! دانشمند تنها کسی است که علمش او را به پرهیزگاری فراخواند!
- (۲) ليس منّا من يظنّ أنّ قيمة المرء بالنّسب! از ما نیست کسی که گمان می‌کند ارزش انسان به دودمان است!
- (۳) مات الأب ولكنّ هذه الحادثة لم تُضعف عزم الولد! پدر مرد اما این حادثه‌ای نبود که اراده فرزند را سست نماید!
- (۴) كان للرجل مصنّع قد أقامه لصنع الموادّ الجديدة! مرد کارخانه‌ای داشت که آن را برای ساخت مواد جدید برپا کرده بود!

۱۴۴- «قوى ترين مردم کسی است که دشمنش را مقتدرانه ببخشد!»:

- (۱) أقوى الناس من عفا عدوّه مُقتدراً!
- (۲) الناس الأقوياء من عفا عدوّه المُقتدر!
- (۳) أقوى الناس هو الذي كان يعفو عدوّه المُقتدر!
- (۴) من عفا مُقتدراً عن عدوّه فهو أقوى بين الناس!

■ عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي: (۱۴۵ و ۱۴۶)

۱۴۵- «يُشجّع المتفَرِّجانِ فريقهما الفائز مسرورين!»

- (۱) مسرورين: مثنى - اسم مفعول؛ من مصدر مجرّد ثلاثي / حال و منصوب
- (۲) المتفَرِّجان: اسم - مثنى للمذكّر - معرب - معرّف بآل / فاعل و مرفوع بال «الف»
- (۳) الفائز: مفرد مذكّر - اسم فاعل (مأخوذ من مصدر مجرّد ثلاثي) - معرفة / صفة و مرفوع بالضمّة
- (۴) يُشجّع: مضارع - للمفرد المذكّر الغائب - مزيد ثلاثي؛ له حرف زائد واحد - معلوم / فعل و فاعله: المتفَرِّجان

۱۴۶- ﴿ و ما أُبْرئى نفسى إِنْ النفس لأَمارةٌ بالسوءِ إِلَّا ما رَحِمَ رَبّى ﴾

- (۱) أمارة: مفرد - اسم مبالغة (اسم فاعله: أمر) - نكرة - معرب / خبر «إِنْ» و مرفوع بعلامة الضمة
 - (۲) السوء: مفرد مذکر - اسم تفضيل - معرفة (معرف بأل) / مجرور بحرف الجر؛ بالسوء: جارّ و مجرور
 - (۳) نفس: اسم - مفرد - معرب / الأولى: مفعول و منصوب، الثانية: اسم «إِنْ» المشبّهة بالفعل و منصوب
 - (۴) أُبرئى: مضارع - مزيد ثلاثي؛ من باب تفعيل، و له حرف زائد واحد - متعدّد - معلوم / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية
- ۱۴۷- « . . . الانسان العاقل يقبلُ نصائحَ الآخرين و . . . الذي يكونُ مُتَكَبِّراً يمتنع من قبولها! »؛ عيّن الصّحيح للفراغين:

(۱) إنّما / ليث (۲) ليث / لکن (۳) إنّ / لعن (۴) إنّ / لکن

۱۴۸- عيّن الخطأ في استخدام الحروف المُشبّهة بالفعل:

- (۱) ليث المریض قد تَخَلَّص من مرضه!
- (۲) بلَغني أخوك أنّك ناجح في كلّ أمورک!
- (۳) إنّ القرآنَ حدَّثنا عن سيرة الأنبياء لتعليمنا!
- (۴) قال أحد المُعلِّمين: أنّكم ناجحون في امتحاناتكم!

۱۴۹- عيّن «لا» تختلف في المعنى و النوع:

- (۱) أيها الإخوان! لا مظاهره أوثق من المشاورة!
- (۲) هؤلاء الجهال هم الذين لا معرفة عندهم بالقراءة!
- (۳) إنّما الشاب يصل إلى غايته بالأمل لا بالغرور!
- (۴) لا عجب أنّ أبناءنا يشعرون بالوحدة في البلاد الأجنبية!

۱۵۰- عيّن اسم الفاعل يكون حالاً:

(۱) حَكَمَ بيننا عجوّزٌ و ساعدنا في حلّ مشكلتنا و هو مُحسِن في عمله!

(۲) هذه اللّعبة حَصَلت على مداليّة ذهبية مشجعة من قبل الجماهير!

(۳) أجلسني مُديرُ الشركة بجانبه في المؤتمر مُبشراً بإزدياد راتبتي!

(۴) زُرْتُ في سفري مع أخي في محطة القطار مُصلحاً!

■ ■ عَيْنِ الْأَصْحٰحِ وَ الْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ (۱۵۱ - ۱۵۵)

۱۵۱- «بعض النَّاسِ يَتَصَوَّرُونَ أَنْفُسَهُمْ صَغِيرَةً وَ لَا يَعْلَمُونَ أَنَّ فِي وُجُودِهِمْ إِنطَوَى عَالَمٌ أَكْبَرُ مِنَ الْعَالَمِ الْخَارِجِيِّ!»:

- (۱) برخی از مردم تصور می‌کنند که کوچک‌اند و نمی‌دانند که وجود آن‌ها از دنیایی بزرگ‌تر از دنیای خارجی تشکیل شده است!
- (۲) عده‌ای از مردم که خودشان را کوچک می‌شمارند، نمی‌فهمند که وجودشان خود جهانی عظیم‌تر از جهان خارج از وجود آنان است!
- (۳) برخی مردم خود را خیلی کوچک می‌شمارند و آگاه نیستند که جهانی بزرگ‌تر از وجودشان در خارج از آنان در هم پیچیده شده است!
- (۴) بعضی از مردم خودشان را کوچک تصور می‌کنند و نمی‌دانند که در وجودشان جهانی بزرگ‌تر از جهان خارجی به هم پیچیده شده است!

۱۵۲- «لَا بَرَكَةَ فِي رِزْقٍ لَا يُذَكَّرُ عَلَيْهِ الرَّزَاقُ الْكَرِيمُ!»:

- (۱) در روزی‌ای که به خاطرش روزی‌دهنده بخشنده، بسیار نام برده نشود، برکت نیست!
- (۲) هیچ برکتی نیست در روزی‌ای که به خاطر آن بسیار روزی‌دهنده سخاوتمند، یاد نشود!
- (۳) در بخششی که به موجب آن روزی‌دهنده بزرگواری نام نمی‌برند، برکت وجود ندارد!
- (۴) در بخششی که به سببش عطاکننده سخاوتمند آن ذکر نمی‌شود، برکت نیست!

۱۵۳- «يُستَخْرَجُ زَيْتٌ خَاصٌّ مِنْ كَبِدِ الْحَوْتِ وَ هُوَ يُسْتَعْمَلُ فِي صِنَاعَةِ مَوَادِّ التَّجْمِيلِ!»:

- (۱) از کبد نهنگ روغنی خاص استخراج می‌شود که در ساختن مواد آرایشی به کار می‌رود!
- (۲) روغنی خاص را از کبد نهنگ استخراج می‌کنند که در صنعت مواد زیبایی به کار می‌رود!
- (۳) این روغن مخصوص را از جگر نهنگ استخراج می‌کنند که در ساختن مواد زیبایی کاربرد دارد!
- (۴) کاربرد این روغن مخصوص که از جگر نهنگ استخراج می‌شود در صنعت مواد آرایشی می‌باشد!

۱۵۴- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) نَزَلَ الْمَطْرُ عَلَى الْأَرْضِ الَّتِي كَانَتْ لَهَا أَغْبَارٌ وَ صَيَّرَهَا حَضْرَةً: باران بر زمین‌هایی که غبار آلودگی داشت فرو ریخت و آن‌ها سرسبز شدند!
- (۲) شَقَّ الْمُهَنْدِسُونَ الْجِبَالَ وَ جَهَّزُوا لَنَا طَرِيقًا إِلَى شَمَالِ الْبِلَادِ: مهندسان کوه‌ها را شکافتند و برای ما راه شمال کشور را باز کردند!
- (۳) زَانَتْ أُمِّيْ غَرَفْتِي بِأَنْجَمٍ وَرَقِيَّةٌ جَمِيلَةٌ لِحَفْلَةِ مِيلَادِي: مادرم به‌خاطر جشن تولدم، با ستاره‌های کاغذی اتاقم را به زیبایی زینت داد!

(۴) تُرِيدُ مِنَ اللَّهِ أَنْ يَجْعَلَ لَنَا لِسَانَ الصِّدْقِ فِي الْآخِرِينَ: از خدا می‌خواهیم که برای ما یاد نیکو را در میان آیندگان قرار دهد!

۱۵۵- «دَوَاؤُكَ فَيْكَ وَ مَا تُبْصِرُ / وَ دَاؤُكَ مِنْكَ وَ لَا تَشْعُرُ» عَيْنِ الْأَقْرَبِ مِنَ الْمَفْهُومِ:

- (۱) الْجَهْلُ دَاءٌ بَلَا دَوَاءَ وَ الْحُمُقُ حُفْرَةٌ بَلَا عُمُقٍ! وَ نَشْتَكِي دَهْرَنَا وَ الذَّنْبُ لَيْسَ لَهُ!
- (۲) التَّبَعِيدُ عَنِ الْعَيْنِ بَعِيدٌ عَنِ الْقَلْبِ!
- (۳) إِنَّ دَاءَكُمْ الدُّنُوبَ وَ دَوَاءَكُمْ الْاسْتِغْفَارُ!

١٥٦- عَيْنِ الْخَطَا فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: «الصِّينِ أَوَّلُ دَوْلَةٍ فِي الْعَالَمِ اسْتخدمتْ نَقُودًا وَرَقِيَّةً»:

- (١) وَرَقِيَّةٌ: مفرد مؤنث - نكرة - معرب / صفة و منصوب بالتبعية للموصوف «نقوداً»
- (٢) أَوَّلُ: اسم - من الأعداد الترتيبية - مفرد مذكر - نكرة - معرب / خبر و مرفوع، و المبتدأ: «الصين»
- (٣) الْعَالَمِ: اسم - مفرد مذكر - اسم فاعل - معرّف بأل - معرب / مجرور بحرف الجرّ؛ في العالم: جار و مجرور
- (٤) اسخدمت: فعل ماضٍ - مزيد ثلاثي (من باب استفعال) - متعدّ فعل و مع فاعله جملة فعلية و تصف ما قبلها

١٥٧- عَيْنِ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (١) الْعِلْمِ نُوْرٌ وَ ضِيَاءٌ يَقْدِفُهُ اللَّهُ فِي قُلُوبِ أَوْلِيَاءِهِ.
- (٢) رُبُّ كِتَابٍ تَجْتَهُدُ فِي قِرَاءَتِهِ، ثُمَّ لَا تَحْصُلُ عَلَى فَائِدَةٍ مِنْهُ.
- (٣) عِنْدَمَا يَنْقَطِعُ تَيَّارُ الْكُهْرِبَاءِ فِي اللَّيْلِ، يَغْرَقُ كُلُّ مَكَانٍ فِي الظَّلَامِ.
- (٤) فِي يَوْمٍ مِنَ الْأَيَّامِ شَاهَدَ جَمَاعَةٌ مِنَ الْمُسَافِرِينَ وَاقِعِينَ أَمَامَ الْمَسْجِدِ.

١٥٨- عَيْنِ عِبَارَةٍ جَاءَ فِيهَا «التَّشْبِيه»:

- (١) لَيْتَ الطَّيُورِ تُغْرَدُ عَلَى كَلِّ غِصْنٍ فِي هَذَا الْيَوْمِ الْمُشْمِسِ!
- (٢) «... قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»

(٣) كَأَنَّ قُلُوبَ كَلِّ أَعْدَائِنَا قَطَعَ مِنَ الْحَدِيدِ وَ النَّحَاسِ!

(٤) «إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ، وَ إِنَّ الْفَجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ»

١٥٩- عَيْنِ الْجُمْلَةِ الَّتِي لَيْسَتْ فِيهَا الْحَالُ:

- (١) يُصْبِحُ النَّاسُ مَسْرُورِينَ فِي فَصْلِ الرَّبِيعِ بَعْدَ مَشَاهِدَةِ الطَّبِيعَةِ الْخَضِرَاءِ!
- (٢) إِنْ يَصْنَعُ الْمُهَنْدِسُونَ الْبُيُوتَ مُحْكَمَةً لَا تُهْدَدُ الْحَوَادِثُ أَكْثَرَ الْمَدَنِ!
- (٣) قَدْ نَرَى تَدَاخُلَ رَوَابِطِ الْإِنْسَانِ وَ الْبَيْئَةِ وَ هُوَ مُضِرٌّ لِلطَّبِيعَةِ!
- (٤) إِنْ التَّلْمِيزُ الَّذِي لَا يُطَالَعُ دُرُوسَهُ وَ هُوَ يَفْهَمُهَا لَيْسَ نَاجِحاً!

١٦٠- عَيْنِ مَا يَدُلُّ عَلَى الْمَاضِي الْإِسْتِمْرَارِيِّ:

- (١) سَمَكَةُ التَّلْيَابِيَا تُدَافِعُ عَنِ صِغَارِهَا وَ هِيَ تَسِيرُ مَعَهَا!
- (٢) كَانَتْ مَقْبَرَةٌ وَادِي السَّلَامِ مِنْ أَكْبَرِ الْمَقَابِرِ فِي الْعَالَمِ!
- (٣) إِنَّ النَّاجِحَ يَقُومُ بِعَمَلِهِ وَحِيداً وَ لَا يَتَوَكَّلُ عَلَى النَّاسِ!
- (٤) قَبِلْتُ بَنْتِي وَ هِيَ تَلْعَبُ مَعَ زَمِيلَاتِهَا فِي السَّاحَةِ!

درس‌های (۱) تا ۶
صفحه‌های ۲ تا ۹

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس تاریخ و جغرافیا): ۳۰ دقیقه

تاریخ (۳)

۱۶۱- کدامیک از گزینه‌های زیر، در ارتباط با ویژگی‌های تاریخ‌نگاران سنتی، نادرست است؟

- (۱) مورخان سنتی، آثار خود را غالباً با خصوصیات ادبی تألیف می‌کردند.
- (۲) آن‌ها بیش از آنکه مورخ حقیقت باشند، کاتب دربار بودند.
- (۳) این مورخان کمتر به تحلیل و تفسیر رویدادها می‌پرداختند.
- (۴) سبک نگارش در تعداد محدودی از آثار آن‌ها، دشوار است.

۱۶۲- روزنامه وقایع اتفاقیه، که به همت امیرکبیر و به منظور توسعه فرهنگی جامعه منتشر می‌شد، بعداً به چه عنوانی تغییر نام داد؟

- (۱) کاغذ اخبار
- (۲) دولت علیّه ایران
- (۳) قانون
- (۴) حبل‌المتین

۱۶۳- چه عاملی در زمان نادرشاه افشار، نابسامانی‌های اقتصادی را در ایران تشدید کرد؟

- (۱) بروز رکود شدید در کشاورزی و تجارت
- (۲) توجه بیش از اندازه نادرشاه به گردآوری خزاین و غنایم
- (۳) کاهش شدید نیروی انسانی در بخش کشاورزی
- (۴) اخذ مالیات‌های سنگین برای تأمین هزینه‌های نظامی

۱۶۴- کشورهای اروپایی به چه بهانه‌ای، در امور داخلی امپراتوری عثمانی مداخله می‌کردند؟

- (۱) دفاع از حقوق اقلیت‌ها
- (۲) تأمین منافع سیاسی خود
- (۳) مبارزه با فساد سران سپاه
- (۴) حل اختلافات مذهبی و قومی

۱۶۵- چرا بعد از وقوع انقلاب در فرانسه، کشورهای اروپایی با این کشور وارد جنگ شدند؟

- (۱) ممانعت از استقرار نظام مشروطه سلطنتی
- (۲) جلوگیری از پیروزی انقلاب در این کشور
- (۳) بروز ضعف سیاسی و نظامی در فرانسه
- (۴) ترس از اشاعه افکار آزادی‌خواهانه انقلابیون

۱۶۶- ایستادگی قائم‌مقام فراهانی در مقابل زیاده‌خواهی‌های انگلیسی‌ها و تلاش برای کاستن از دخالت درباریان در امور کشور، به چه چیزی منجر شد؟

- (۱) بدبینی محمدشاه نسبت به نزدیکان و درباریان
- (۲) قطع ارتباط انگلیسی‌ها با دربار محمدشاه
- (۳) شورش شاهزادگان و ایجاد هرج و مرج در دربار
- (۴) دسیسه‌گری مخالفان و بدبینی شاه به وزیر خویش

۱۶۷- حمایت انگلستان از حاکم نافرمان هرات و دیگر امیران شورشی افغان و جلوگیری از سرکوب این شورش‌ها توسط سپاه ایران، چه نتیجه‌ای در پی داشت؟

- (۱) انگلستان با تحمیل معاهده پاریس به حکومت قاجار، افغانستان و هرات را از ایران جدا کرد.
- (۲) انگلیسی‌ها در رقابتی تنگاتنگ با روس‌ها، موفق به گرفتن امتیازات اقتصادی متعددی از ایران شدند.
- (۳) انگلستان با امضای معاهدات مجمل و مفصل، نفوذ سیاسی و اقتصادی خود را در کشور ایران گسترش داد.
- (۴) اعتراضات گسترده‌ای در شهرهای ایران آغاز و یک سپاه مردمی برای مقابله با شورشیان، راهی شرق ایران شد.

۱۶۸- در عصر قاجار چگونه ایران و عثمانی تصمیم به مذاکره گرفتند و در پی آن معاهدات ارزنة‌الروم اول و دوم، میان دو کشور منعقد شد؟

- (۱) پیروی هر دو کشور از شعار اتحاد اسلام
- (۲) پایان یافتن درگیری‌های دو کشور با دولت‌های اروپایی
- (۳) میانجی‌گری دولت فرانسه میان آن‌ها
- (۴) وساطت دولت‌های انگلستان و روسیه

۱۶۹- کدامیک از گزینه‌های زیر، در ارتباط با اوضاع اجتماعی دوره قاجار نادرست می‌باشد؟

- (۱) روحانیون از دیرباز به دلیل بافت و ساختار مذهبی جامعه سنتی ایران در میان اقشار مختلف مردم نفوذ فراوانی داشتند.
- (۲) عشایر همواره به‌عنوان نیروهای مسلح در مواقع جنگ، یکی از منابع تأمین نیروی نظامی حکومت قاجار به‌شمار می‌رفتند.
- (۳) بیشتر افراد ساکن روستا در زمین‌های کشاورزی خود فعالیت می‌کردند و بدین طریق معیشت خود را تأمین می‌نمودند.
- (۴) بازارها هسته اصلی نظام اقتصادی و اجتماعی شهرها بودند و شالوده زندگی اجتماعی و اقتصادی را در مراکز شهری تشکیل می‌دادند.

۱۷۰- در دوره فرمانروایی کدام پادشاه قاجار، سنت نگارگری ایرانی تحت تأثیر هنر نقاشی مدرن اروپایی قرار گرفت؟

- (۱) مظفرالدین شاه
- (۲) ناصرالدین شاه
- (۳) محمد شاه
- (۴) فتحعلی شاه

۱۷۱- بارزترین نتیجه غلبه استعمار بر کشور ایران در عصر قاجار، در کدامیک از گزینه‌های زیر پدیدار شد؟

- (۱) واگذاری بخش‌هایی از سرزمین ایران
(۲) اعطای امتیازهای متعدد به خارجی‌ان
(۳) دخالت دولت‌های بیگانه در امور داخلی
(۴) ناتوانی پادشاهان در اداره امور کشور

۱۷۲- کدامیک از وقایع زیر، به‌عنوان اولین جرقه نهضت مشروطه محسوب می‌شود؟

- (۱) اعتراض مردم در جریان واقعه نوز بلژیکی
(۲) پیروزی مردم در نهضت تنباکو به رهبری علما
(۳) مهاجرت روحانیون و مردم به شهر ری
(۴) شورش عمومی در اعتراض به تأسیس بانک استقراضی

۱۷۳- در پی چه اقدامی، خشم مشروطه‌خواهان تبریز شعله‌ور و ناخرسندی آنان علنی شد؟

- (۱) محاکمه فرمایشی و اعدام شیخ فضل‌الله نوری
(۲) به قدرت رسیدن جمعی از مرتجعان و مستبدان
(۳) مداخله‌های آشکار روس و انگلیس در سرنوشت ایران
(۴) رهایی محمدعلی شاه از محاکمه و پرداخت مستمری به وی

۱۷۴- کدام کشور در قرن ۱۹م، با وجود اینکه از نظر علمی از کشورهای اروپایی عقب‌مانده‌تر بود، قدرت نظامی خود را به طور فوق‌العاده‌ای تقویت کرد؟

- (۱) چین (۲) ژاپن (۳) روسیه (۴) آمریکا

۱۷۵- امپراتوری آلمان با چه اقداماتی به سرعت به یکی از پیشروترین کشورهای اروپایی در زمینه صنعت تبدیل شد؟

- (۱) تأسیس دانشگاه‌ها و تولید گسترده ماشین‌آلات صنعتی
(۲) تولید کالاهای سرمایه‌ای و برپایی صنایع جدید
(۳) ساخت تسلیحات مدرن و گسترش رقابت‌های استعماری
(۴) توسعه مدارس و بسط شبکه حمل و نقل و ارتباطات

۱۷۶- چرا حکومت تزاری روسیه در سال ۱۹۰۵ میلادی، مجبور شد تن به اصلاحات بدهد؟ زیرا ...

- (۱) ورود روسیه به جنگ جهانی اول، باعث به زانو درآمدن اقتصاد این کشور شده بود.
(۲) دخالت کشورهای اروپایی در امور داخلی روسیه، این اصلاحات را ناگزیر می‌نمود.
(۳) اختلاف طبقاتی در روسیه، موجب شکل‌گیری گروه‌های مخالف علیه تزارها شد.
(۴) توسعه‌طلبی نظامی تزارها، روسیه را در معرض تهاجم‌های مختلفی قرار داده بود.

۱۷۷- کدامیک از گزاره‌های زیر، در ارتباط با وضعیت جنگ جهانی اول در جبهه غربی صحیح می‌باشد؟

- (۱) روس‌ها به سرعت بسیج شدند و از سقوط کشورشان توسط ارتش آلمان جلوگیری کردند.
(۲) تمام نیرو و امکانات آمریکایی‌ها برای غلبه بر آلمان و نیروهای متحدین به کار گرفته شد.
(۳) دولت عثمانی به متحدین پیوست، ولی در نهایت توسط نیروهای متفقین اشغال شد.
(۴) فرانسوی‌ها با حمایت انگلیسی‌ها و سایر دولت‌های متفق، جنگ را به حالت فرسایشی درآوردند.

۱۷۸- جامعه ملل با هدف حفظ نظم و امنیت بین‌المللی، در کدام شهر اروپایی تأسیس شد؟

- (۱) ژنو (۲) وین (۳) ورسای (۴) لاهه

۱۷۹- کدامیک از گزینه‌های زیر، در مورد آثار جنگ جهانی اول در ارتباط با ایران صحیح نیست؟

- (۱) از میان رفتن دولت مرکزی
(۲) تعطیلی مجلس شورای ملی
(۳) کاهش فجیع جمعیت کشور
(۴) تضعیف بیشتر نظام مشروطه

۱۸۰- یکی از علل مهم سقوط دولت وثوق‌الدوله در ایران چه بود؟

- (۱) بی‌توجهی وی به مصوبات مجلس شورای ملی
(۲) اعتراض مردم به قرارداد ۱۹۱۹ و مخالفت با آن
(۳) مشکلات اقتصادی این دولت در شروع روی کار آمدن
(۴) عدم حمایت بزرگان داخلی از اقدامات وثوق‌الدوله

درس‌های (۳۵)
صفحه‌های (۵۸ تا)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

جغرافیا (۳)

۱۸۱- کدام گزینه اطلاعات نادرستی دربارهٔ مقر و موقعیت ارائه می‌کند؟

- ۱) وضعیت یک سکونتگاه شهری و روستایی نسبت به پدیده‌های پیرامونی‌اش به موقعیت آن سکونتگاه اشاره دارد.
- ۲) برخی پژوهشگران جغرافیایی معتقدند عامل شکل‌گیری هستهٔ اولیهٔ شهر رشت از جمله عوامل انسانی بوده است.
- ۳) چهار هزار سال قبل عوامل طبیعی و انسانی نقش مهمی در انتخاب یک مکان برای سکونت و کار ایفا می‌کردند.
- ۴) قرارگیری یک سکونتگاه در نزدیکی دریا موجب ایجاد اعتبار و موقعیت تجاری مناسب برای آن در سطح ناحیه می‌شود.

۱۸۲- کدام گزینه به‌ترتیب به ویژگی مناسبات اجتماعی در سکونتگاه‌های شهری و روستایی به‌درستی اشاره می‌کند؟

- ۱) وابستگی اجتماعی در آن بیشتر است - بیشتر افراد یکدیگر را می‌شناسند.
- ۲) همکاری میان افراد مختلف بیشتر است - بیشتر افراد با یکدیگر روابط خویشاوندی دارند.
- ۳) نوگرایی در آن بیشتر از سکونتگاه روستایی است - تغییرات اجتماعی مختلف در آن بسیار سریع اتفاق می‌افتد.
- ۴) تغییرات اجتماعی در آن سریع‌تر اتفاق می‌افتد - همکاری میان افراد در آن بسیار زیاد است.

۱۸۳- به‌ترتیب عبارات «حداقل جمعیت یک منطقه که از یک سکونتگاه تقاضای عملکرد دارند.» و «این شهرها به طور کلی بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر یک ناحیه، استان یا کشور هستند.» به کدام مفاهیم جغرافیایی اشاره دارند؟

- ۱) حوزهٔ نفوذ - مگالاپلیس
- ۲) آستانهٔ نفوذ - متروپل
- ۳) دامنهٔ نفوذ - پایتخت
- ۴) قدرت نفوذ - کلان‌شهر

۱۸۴- سرعت شهرنشینی در کدام کشور بیشتر از سایر کشورها است؟

- ۱) ژاپن
- ۲) استرالیا
- ۳) آلمان
- ۴) فرانسه

۱۸۵- کدام عوامل سیاسی و اقتصادی در سال ۱۳۴۱ موجب انهدام بخش کشاورزی در ایران شد؟

- ۱) قطعه‌قطعه کردن زمین‌های کشاورزی - سلب مالکیت از زمین‌داران و دهقانان بزرگ
- ۲) مهاجرت فزایندهٔ روستائینان به شهرهای بزرگ - توجه دولت به واردات کالاهای خارجی
- ۳) تقسیم نادرست زمین‌های کشاورزی میان دهقانان - حمایت دولت از صنایع مونتاژ
- ۴) عدم حمایت دولت از کشاورزان - دادن مالکیت زمین به دهقانان کوچک و خرده‌پا

۱۸۶- کدام گزینه از جمله عوامل ایجاد مسائل و مشکلات سکونتگاه‌های شهری و روستایی در دوران معاصر نشده است؟

- ۱) افزایش جمعیت شهری تهران و تبدیل آن به کلان‌شهر
- ۲) خالی از سکنه شدن بسیاری از روستاها در مناطق کویری
- ۳) تغییرات کالبدی و عملکردی در روستاهای کشور
- ۴) کاهش نیروی کار کشاورزی در روستاهای مختلف کشور

۱۸۷- کدام گزینه به ویژگی‌های افرادی که از شهرها و روستاهای کوچک به شهرهای بزرگ مهاجرت می‌کنند، اشاره ندارد؟

- ۱) این افراد در پی افزایش درآمد خود به شهرهای بزرگ و پرجمعیت مهاجرت می‌کنند.
- ۲) تعداد کمی از این افراد کارگر ساده هستند و عمدهٔ آن‌ها صاحب مهارت هستند.
- ۳) این مهاجران در اغلب اوقات به کارگری روزمزد و موقتی می‌پردازند.
- ۴) این افراد اغلب وارد بخش غیررسمی یا بخش غیرقانونی اشتغال در شهرها می‌شوند.

۱۸۸- به‌ترتیب نابرابری فضایی و فقر شهری ناشی از کدام عوامل هستند؟

- ۱) نظام اقتصادی سرمایه‌داری - حاشیه‌نشینی
- ۲) توزیع نادرست کاربری‌های زمین - بزهکاری
- ۳) کمبود تجهیزات و خدمات عمومی شهری - درآمد کم
- ۴) کمبود مسکن و عدم توجه به مسئلهٔ مسکن - مسکن نامناسب

۱۸۹- مهم‌ترین و اساسی‌ترین هدف از تشکیل جهاد سازندگی یک سال پس از انقلاب اسلامی چه بود؟

- ۱) رسیدگی به مناطق محروم
- ۲) تأمین مسکن محرومان
- ۳) رسیدن به خودبستگی اقتصادی
- ۴) تهیه و اجرای طرح هادی روستایی

۱۹۰- کدام گزینه به‌درستی به موارد زیر اشاره می‌کند؟

الف) آمایش سرزمین

ب) کاربری زمین

ج) توزیع متوازن جمعیت

- ۱) انسان یکی از ارکان آن است - دسترسی به خدمات و تسهیلات - شهر پایدار
- ۲) توجه بیشتر به بعضی ابعاد توسعه - چگونگی استفاده از زمین - آمایش سرزمین
- ۳) توجه به حفظ محیط زیست - وسعت و فضای سکونتگاه‌ها - شهر پایدار
- ۴) نظم دادن به فضاهای جغرافیایی - در نقشهٔ آن انواع عملکردهای شهر به نمایش درمی‌آید - آمایش سرزمین

تلاش در مسیر موفقیت

۱۹۱- هر یک از موارد زیر به کدام مرحله از GIS اشاره دارد؟

الف) در این بخش اطلاعات به شکل نمودارها و جداول نمایش داده می‌شود.

ب) اطلاعات در این بخش تحلیل فضایی و مدل‌سازی می‌شوند.

ج) اطلاعات در این بخش کدبندی و ذخیره می‌شوند.

- (۱) بخش خروجی - بخش خروجی - بخش ورودی
(۲) بخش خروجی - بخش پردازش - بخش پردازش - بخش ورودی
(۳) بخش پردازش - بخش خروجی - بخش خروجی
(۴) بخش پردازش - بخش پردازش - بخش خروجی

۱۹۲- جغرافیای حمل‌ونقل زیرمجموعه کدام یک از شاخه‌های جغرافیای انسانی می‌باشد و دلیل آن کدام است؟

(۱) جغرافیای سیاسی - حمل‌ونقل در امور سیاسی، نظامی و حکومتی کاربرد گسترده و حیاتی دارد.

(۲) جغرافیای شهری - حمل‌ونقل نقش پررنگی در ارتباطات شهری و بین شهری و ارتباط مردم بین نواحی مختلف ایفا می‌کند.

(۳) جغرافیای فرهنگی - حمل‌ونقل اهمیت بسزایی در بخش فرهنگی و تبادل فرهنگی بین نواحی مختلف دارد.

(۴) جغرافیای اقتصادی - به دلیل اینکه حمل‌ونقل در فعالیت‌های اقتصادی و مکان‌گزینی نقش مهمی دارد.

۱۹۳- به ترتیب کدام یک از شیوه‌های حمل‌ونقل برای طی مسافت‌های نسبتاً دور و کدام شیوه برای حمل دارو مناسب است؟

- (۱) جاده‌ای - دریایی (۲) ریلی - هوایی (۳) جاده‌ای - ریلی (۴) ریلی - جاده‌ای

۱۹۴- به کدام قطارها، قطارهای پرسرعت گفته می‌شود و نام تنها مسیر خط آهن سریع‌السیر ایران کدام است؟

(۱) به قطارهایی که سرعت آن‌ها بیشتر از ۴۵۰ کیلومتر در ساعت باشد - مسیر جلفا تبریز

(۲) به قطارهایی که سرعت آن‌ها بیشتر از ۳۰۰ کیلومتر در ساعت باشد - ایران خط آهن سریع‌السیر ندارد.

(۳) به قطارهایی که سرعت آن‌ها بیشتر از ۲۰۰ کیلومتر در ساعت باشد - ایران خط آهن سریع‌السیر ندارد.

(۴) به قطارهایی که حداقل سرعت آن‌ها ۱۶۰ کیلومتر در ساعت باشد - مسیر جلفا تبریز

۱۹۵- ایجاد تراکم ترافیکی از معایب کدام شیوه حمل‌ونقل می‌باشد؟

- (۱) ریلی (۲) جاده‌ای (۳) هوایی (۴) لوله‌ای

۱۹۶- کدام موارد نادرست بیان شده‌اند؟

الف) سه فرودگاه امام خمینی، مهرآباد و فرودگاه مشهد پر ترددترین فرودگاه‌های ایران هستند.

ب) از کاربرد کشتی‌های کروز حمل خودروهای صادراتی از کشور سازنده به سایر کشورهاست.

ج) بندر شهید رجایی یکی از پرترددترین بنادر مسافری در ایران است.

د) خرید هواپیما و تأسیس فرودگاه به سرمایه‌گذاری هنگفت و بسیار زیادی نیاز دارد.

- (۱) الف - د (۲) د - ج (۳) الف - ب (۴) ج - ب

۱۹۷- به ترتیب کدام شیوه حمل‌ونقل، برای دسترسی به «روستای محمدآباد» و جابه‌جایی بار و مسافر در «مسافت‌های دور» بدون احداث مسیر، کاربرد بیشتری دارد؟

- (۱) ریلی - هوایی (۲) هوایی - آبی (۳) جاده‌ای - آبی (۴) جاده‌ای - هوایی

۱۹۸- همه گزینه‌ها از کاربردهای سامانه اطلاعات جغرافیایی هستند؛ به‌جز ...

(۱) برنامه‌ریزی و مدیریت شهری

(۲) امور سیاسی و حکومتی

(۳) عمران و مکان‌یابی شهرک‌ها

(۴) شبکه‌های بهداشت و درمان

۱۹۹- متن زیر با کدام عبارت همخوانی ندارد؟

«نتایج تحقیقات نشان داده است که روستای اردها به پشتوانه برخورداری از مواهب طبیعی، اقلیم مناسب و منابع غنی آب قابلیت‌های خوبی برای توسعه فعالیت‌های گردشگری روستایی را دارا می‌باشد.»

(۱) گردشگری و خدمات فراغتی در بالا بردن کیفیت زندگی روستائینان و کاهش مهاجرت نقش دارد.

(۲) برنامه‌ریزی برای استفاده از این ظرفیت و توانمندی در پیشرفت و توسعه این منطقه نقش مهمی ایفا می‌کند.

(۳) گردشگری می‌تواند یکی از ابعاد توسعه برای تحقق پایداری در این روستا باشد.

(۴) توجه به گردشگری در این روستا گامی در جهت رفع مشکلات اقتصادی ساکنان آن است اما نقشی در تغییرات کالبدی و عملکردی آن ندارد.

۲۰۰- اگر مجموع کاربری زمین برای فعالیت‌های تجاری در شهر A، ۴۵۰۰۰ متر مربع و در شهر B، ۱۲۴۰۰۰ متر مربع باشد و جمعیت این دو شهر به ترتیب ۱۵۰۰ و ۲۰۰۰ نفر باشد، تفاوت فضای کاربری تجاری در این دو شهر چقدر است؟

- (۱) ۳۲ (۲) ۲۲/۵ (۳) ۳۲/۵ (۴) ۲۲

جامعه‌شناسی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

درس‌های (۵ تا ۵)
صفحه‌های ۵۳ تا ۵۲

۲۰۱- چرا ما انسان‌ها مجبور نیستیم خودمان به تنهایی و جداگانه، دانش لازم برای تک‌تک کنش‌هایمان را تولید کنیم؟

- (۱) این دانش‌ها را انسان‌ها در طول زندگی خود به‌دست می‌آورند؛ یعنی این دانش، دانش حاصل از زندگی است.
 - (۲) ما اغلب از آگاهی و دانشی که درباره کنش‌های خود داریم و اهمیت و نقشی که این آگاهی در زندگی ما دارد، غافلیم.
 - (۳) ما درباره دانش عمومی کمتر می‌اندیشیم؛ بیشتر از آن استفاده می‌کنیم و در تعامل با یکدیگر آن را به کار می‌بریم.
 - (۴) جهان اجتماعی یعنی جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم، دانش لازم برای زندگی با همان دانش عمومی را در اختیار ما قرار می‌دهد.
- ۲۰۲- «تلاش‌های علمی به تدریج بر ذخیره ... جهان اجتماعی می‌افزاید و ... را غنی‌تر می‌کند. ... با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی، شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند. کسی که ... دارد، به درک عمیقی از ... جهان اجتماعی خود می‌رسد.»

- (۱) دانش علمی - دانش عمومی - دانش علمی - دانش علمی - دانش عمومی
- (۲) دانش عمومی - دانش علمی - دانش علمی - دانش عمومی - دانش علمی
- (۳) دانش علمی - دانش علمی - دانش علمی - دانش عمومی - دانش عمومی
- (۴) دانش عمومی - دانش علمی - دانش عمومی - دانش عمومی - دانش علمی

۲۰۳- کدام عبارات، از پیامدهای رواج تعاریف متفاوت از علم و ایجاد تعارض در ذخیره دانشی جهان اجتماعی است؟

الف) دانش عمومی به‌طور همه‌جانبه از دانش علمی حمایت نمی‌کند.

ب) دانش علمی از رشد و رونق باز می‌ماند.

ج) ایده‌های جدید برای حل تعارض مطرح می‌شود.

د) ارتباط دوسویه دانش علمی و دانش عمومی قطع می‌شود.

ه) هویت فرهنگی هر جامعه، تعریف متفاوتی از دانش علمی را می‌سازد.

و) جهان اجتماعی، دانش علمی را به دانش تجربی منحصر و محدود می‌بیند.

- (۱) الف - ب - د (۲) ب - ج - و (۳) الف - ه - و (۴) ج - د - ه

۲۰۴- موارد کدام گزینه پیرامون رابطه دانش علمی و دانش عمومی، مرتبط با گزاره زیر است؟

«دانش عمومی، دانش غیرموتق و نامعتبر نیست، بلکه کم و بیش در آن دانش‌های حقیقی و صحیح نیز وجود دارد.»

- (۱) دانش عمومی دانش حاصل از زندگی افراد است که از راه جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری به‌دست می‌آید. - در این دیدگاه دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود بلکه دانش‌های فراتجربی را نیز شامل می‌شود.
- (۲) دانش علمی ضمن ریشه داشتن در دانش عمومی، امکان انتقاد از دانش عمومی را دارد. - دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند، بلکه خلق و بازسازی واقعیت هستند.
- (۳) دانش علمی برای حفظ هویت خود، باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند. - در برخی از نحله‌های این دیدگاه، مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌پاشد.
- (۴) دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی، نسبت به دانش عمومی از اعتبار بیشتری برخوردار است. - هر دانش علمی با هر دانش عمومی سازگار نیست.

۲۰۵- هر یک از عبارات زیر، به‌ترتیب مربوط به کدام بخش جدول زیر است؟

- درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان‌ها آگاهی می‌دهد.

- اصل وجود

- نمونه‌ای از علوم انسانی

(۱) ب - ج - الف

(۲) ب - الف - ج

(۳) ج - ب - الف

(۴) الف - ب - ج

روان‌شناسی	فواید علوم اجتماعی	ب
الف	ج	قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند.

۲۰۶- کدام گزینه، به ترتیب در ارتباط با جامعه‌شناسی خرد و کلان، نادرست و درباره فواید علوم اجتماعی و علوم انسانی، درست است؟

- (۱) براساس دوری و نزدیکی به علوم طبیعی شکل گرفته‌اند. - شناخت و فهم قوانین طبیعی و عوامل تأثیرگذار بر زندگی انسان و کنش‌های او و پیش‌بینی کنش‌ها و پیامدهای آن‌ها
- (۲) به ترتیب علم شناخت کنش اجتماعی و ساختار اجتماعی‌اند. - پیش‌بینی و پیشگیری پدیده‌های اجتماعی و رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعت
- (۳) بررسی روابط همسایگی، احوالپرسی از یکدیگر و ریخت‌شناسی شهری از مصادیق جامعه‌شناسی خرد و کلان است. - شناسایی عواملی که بر زندگی انسان و کنش‌های او تأثیر دارند یا پیش‌بینی کنش‌ها و پیامدهای آن‌ها برای پیشگیری
- (۴) جامعه‌شناسی خرد و کلان از یکدیگر مستقل‌اند. - رها کردن و آزادسازی انسان‌ها از ظلم‌ها و اسارت‌های پدیدآمده در اثر کنش‌های انسان‌ها و انتقاد از کنش‌های ناپسند و ظالمانه انسان‌ها

۲۰۷- به ترتیب هریک از عبارات زیر، پیامد، علت و مفهوم یا موضوع چیست؟

- شاخه‌ها و دانش‌های اجتماعی متفاوت

- کشف نظم و قواعد جهان اجتماعی توسط دانشمندان علوم اجتماعی

- مستقل از اراده انسان‌ها و اهداف و معانی مورد نظر آن‌ها

- (۱) ابعاد و انواع مختلف کنش‌های اجتماعی - پیش‌بینی آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی - پیامدهای کنش‌های انسان
- (۲) مطالعه پدیده‌های اجتماعی - فراهم آوردن فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح برای دانشمندان - پدیده‌های طبیعی
- (۳) ابعاد مختلف زندگی اجتماعی انسان - در امان ماندن از آسیب‌های احتمالی زندگی در اجتماعات مختلف - پدیده‌های طبیعی
- (۴) بررسی و مطالعه کنش‌های اجتماعی - شناخت قواعد زندگی در خانواده، کلاس، شهر، محله و کشور - پیامدهای کنش‌های انسان

۲۰۸- کدام گزینه، در ارتباط با «علوم انسانی و علوم اجتماعی» نادرست است؟

- (۱) برخی علوم انسانی و علوم اجتماعی را یکی می‌دانند. برخی دیگر موضوع علوم انسانی و علوم اجتماعی را همان امور انسانی و یکسان می‌دانند ولی روش آن دو را متفاوت می‌دانند.
- (۲) در دیدگاه صحیح، علوم انسانی و علوم اجتماعی موضوعات متفاوتی دارند و روش آن‌ها نیز متفاوت است، روش علوم اجتماعی غیرتجربی و روش علوم انسانی، تجربی است.
- (۳) برخی روش علوم انسانی و علوم اجتماعی را متفاوت می‌دانند، این دسته روش علوم اجتماعی را همان روش علوم طبیعی یعنی روش تجربی می‌دانند ولی روش علوم انسانی را روش‌های غیرتجربی می‌دانند اما برای علوم انسانی و علوم اجتماعی موضوع یکسانی قائلند.
- (۴) دیدگاهی که قائل به موضوعات متفاوتی برای علوم انسانی و علوم اجتماعی است، وجود انسان را به ابعاد اجتماعی‌اش تقلیل نمی‌دهد و کنش‌های انسان را به کنش‌های اجتماعی او فرو نمی‌کاهد.

۲۰۹- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب با کدام مفهوم مرتبط است؟

- ابزار شناختن نظم در کنار بی‌نظمی توسط جامعه‌شناسان

- مصداق یک ساختار اجتماعی پویا

- وحدت روش علوم

- (۱) آشنایی‌زدایی - نظام اجتماعی - پوزیتیویسم
- (۲) هم‌تغییری - نظام اجتماعی - تبیین تجربی
- (۳) عادت‌زدایی - نظم اجتماعی - تبیین
- (۴) هم‌تغییری - نظم اجتماعی - پوزیتیویسم

۲۱۰- هریک از عبارات زیر، به ترتیب در کدام بخش از جدول قرار می‌گیرند؟

- ساختار اجتماعی

- نظم اجتماعی

- قواعد اجتماعی

(۱) ب - الف - ج

(۲) ج - الف - ب

(۳) الف - ب - ج

(۴) ب - ج - الف

الف	ارتباط ما را با یکدیگر امکان‌پذیر می‌سازد.
ب	میان پدیده‌های اجتماعی ارتباط برقرار می‌کند.
ج	در نتیجه پذیرش قواعد ایجاد می‌شود.

۲۱۱- «روش»، «موضوع» و «هدف» جامعه‌شناسی تبیینی، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) طبیعی و تجربی - کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها - کنترل پدیده‌های طبیعی
- (۲) نگاه از بیرون - پدیده‌های طبیعی همانند پدیده‌های اجتماعی - کنترل پدیده‌های اجتماعی
- (۳) حس و تجربه - پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی - پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی
- (۴) حسی و طبیعی - کنش‌های اجتماعی و پیامد آن‌ها - پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های طبیعی

۲۱۲- کدام گزینه در مورد رویکرد تبیینی نادرست است؟

- (۱) انسان در این دیدگاه، صرفاً یک موجود طبیعی پیچیده‌تر از سایر موجودات طبیعی دانسته می‌شود؛ درحالی‌که انسان‌ها با سایر موجودات طبیعی، تفاوت‌های بنیادی دارند.
- (۲) این رویکرد نظم اجتماعی را بیشتر براساس مناسبات بیرونی توضیح می‌دهد و این روابط را مبتنی بر ترس، قرارداد و اجبار می‌داند. این روش باعث می‌شود که جوامع مبتنی بر نظم اجباری، در جلب مشارکت و همکاری افراد براساس میل، رضایت و رغبت، موفق عمل نکنند.
- (۳) این رویکرد در آغاز شکل‌گیری خود سعی کرد به علوم طبیعی به‌ویژه علم فیزیک نزدیک شود، به همین دلیل جامعه‌شناسی را در زمره دانش‌های تجربی و ابزاری قرار داد.
- (۴) یکسان دانستن طبیعت و جامعه، انسان‌ها را به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی تقلیل می‌دهد و به‌دنبال آن، جامعه‌شناسی تبیینی که می‌خواست انسان را بر جامعه مسلط کند؛ او را مغلوب طبیعت ساخت.

۲۱۳- کدام گزینه در ارتباط با گزاره زیر صحیح است؟

- «اوردوس» بزرگ‌ترین شهر متروکه جهان است که با وجود سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی دولت چین برای تشویق و ترغیب هزاران نفر به سکونت در آن، تقریباً خالی از سکنه مانده و شهر ارواح لقب گرفته است.»
- (۱) انسان‌ها برخلاف پدیده‌های طبیعی آگاهانه عمل می‌کنند و عملشان معنادار است. آن‌ها در شرایط گوناگون رفتارهای متفاوتی از خودشان نشان می‌دهند، به همین دلیل کنش انسان را نمی‌توان فقط با روش تجربی تحلیل کرد.
 - (۲) بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با رویکرد تبیینی قابل توضیح نیستند و به همین سبب کسانی که روش‌های تجربی را معتبر نمی‌دانند، دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند.
 - (۳) برای جلوگیری از بروز پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری کنش اجتماعی مورد توجه برخی جامعه‌شناسان قرار گرفته است.
 - (۴) رویکرد تبیینی بر آن چه مشاهده می‌شود، تمرکز می‌کند و همواره معنای کنش انسان و آنچه را بیرون انسان می‌گذرد نادیده می‌گیرد.

۲۱۴- عبارات کدام گزینه، به ترتیب در ارتباط با رکود اراده‌ها و افول معانی، از پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی صحیح است؟

- (۱) مطالعات تبیینی نشان داده‌اند که میان عواملی مانند پرخاشگری، هیجان، خواب، وضعیت تحصیلات و تأهل با اعتیاد به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای رابطه وجود دارد. - پیشرفت‌های چشمگیر جهان غرب در حوزه صنعت و فضا به فراگیرتر شدن فجایع انسانی و زیست‌محیطی منجر شده است.
- (۲) تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی به تدریج سبب می‌شود افراد بدون آنکه بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرفاً آن را رعایت کنند. - با استفاده از روش‌های تجربی نمی‌توان گفت که مهربانی یک فضیلت اخلاقی و کینه‌توزی یک رذیلت اخلاقی است.
- (۳) انقلاب‌های اجتماعی، اندیشه‌های جدید، شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ هنگامی پدید می‌آیند که انسان از نظم موجود کامی فراتر می‌گذارد. - مطالعات تبیینی نشان داده‌اند که میان پرخاشگری، هیجان، خواب، وضعیت تحصیلات و تأهل با اعتیاد به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای، رابطه وجود دارد.
- (۴) انسان‌ها اغلب در کنش‌هایشان به دنبال تحقق اهدافی هستند که دیگران نمی‌توانند آن‌ها را مشاهده کنند. - کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با رویکرد تبیینی قابل توضیح نیستند.

۲۱۵- به ترتیب علت، مفهوم و پیامد هر یک از عبارات زیر در کدام گزینه، به درستی آمده است؟

- محدود شدن بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده انسان
- خشت بنای جامعه
- تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختارهای اجتماعی

- (۱) انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی، مذهبی و ... - ساختار اجتماعی - سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها در بسیاری عرصه‌ها مانند هنر، ارتباط و اندیشه
- (۲) نادیده گرفتن معنای کنش - کنش اجتماعی - حذف اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق، آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی
- (۳) نادیده گرفتن پیامدهای کنش - ساختار اجتماعی - استفاده از روش تجربی برای فهم معنای کنش
- (۴) نادیده گرفتن معنای کنش - نظام اجتماعی - هموار ساختن مسیر برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری

۲۱۶- در جدول زیر، مصادیق «الف، ب و ج» به ترتیب کدامند؟

مهم‌ترین ویژگی کنش	الف	همراهی همدلانه
ب	جنگ‌های نامنظم	ج

(۱) اجرای نقشه‌های از پیش برنامه‌ریزی شده - اراده و ارزش -
توجه به معنای کنش و فهم پیامد

(۲) پیروی نکردن افراد از نظم موجود و فراتر رفتن از آن - آگاهی و معنا - تأیید کنشگران و تلاش برای فهم و پیش‌بینی پیامد کنش آن‌ها

(۳) پیروی از نظم مشخص به سبب انگیزه‌های اخلاقی و آرمان‌های معنوی - آگاهی و اراده - تلاش برای فهم کنشگران و تأیید کنش آن‌ها

(۴) مبتنی بودن بر آگاهی فرهنگی و جغرافیایی سربازان محلی یک منطقه - آگاهی و معنا - نگاه کردن به مسائل کنشگران از منظر خودشان و تلاش برای فهم آن‌ها

۲۱۷- هر عبارت، به ترتیب نشانگر کدام مفهوم است؟

- نادیده گرفتن چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی، پیچیدگی و عمق این پدیده‌ها

- نگاه از درون به پدیده‌ها برای یافتن معنای آن‌ها

- وبر، آن را مقدمه و پیش‌نیازی برای روش علمی که همان روش تجربی است می‌داند.

- این روش‌ها در مقابل روش‌هایی است که در جامعه‌شناسی تبیینی به کار می‌روند.

(۱) هویت‌زدایی - تفسیر - تفهیم - روش‌های کیفی

(۳) هویت‌زدایی - تبیین - تفسیر - روش‌های کیفی

(۲) معنازدایی - تفسیر - تفهیم - روش‌های کمی

(۴) معنازدایی - تبیین - تفسیر - روش‌های کمی

۲۱۸- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- دامنه کاربرد آزمایش در جامعه‌شناسی برخلاف علوم طبیعی بسیار محدود است.

- لازمه شناخت پدیده‌های اجتماعی، شناخت صحیح و توأمان تفاوت‌های فردی و اجتماعی و وجوه اختلاف انسان‌ها است.

- در قرن بیستم، تفسیر به‌عنوان روش مستقل و ویژه علوم انسانی و اجتماعی به رسمیت شناخته شد.

- مسئله معنا درباره کل زندگی انسان و در مورد تمام پدیده‌های اجتماعی از جمله کنش‌ها مطرح است.

(۱) ص - غ - غ - ص - ص

(۳) ص - غ - ص - ص

(۲) غ - ص - غ - ص

(۴) ص - ص - ص - غ

۲۱۹- در ارتباط با دیدگاه «ماکس وبر» کدام گزینه نادرست است؟

(۱) معتقد بود کنش اجتماعی معنادار است و پدیده‌های معنادار را نمی‌توان همانند پدیده‌های طبیعی از طریق حواس مطالعه کرد، بلکه باید معنای آن‌ها را فهمید.

(۲) از نظر او جامعه‌شناس، نه تنها می‌تواند آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی را توصیف کند، بلکه می‌تواند درباره ارزش‌ها و عقاید داور علمی کند.

(۳) مدعی شد که هر چند جهان اجتماعی همانند جهان طبیعی نظم و قواعد خاصی دارد، اما انسان‌ها مانند موجودات طبیعی نیستند و پدیده‌های اجتماعی با پدیده‌های طبیعی تفاوت دارند.

(۴) با آنکه فهمیدن را برای درک معنای پدیده‌های اجتماعی ضروری می‌دانست، اما از آنجا که هنوز علم را به علم تجربی محدود می‌دانست، معتقد بود آنچه جامعه‌شناسان از مطالعه پدیده‌ها می‌فهمند، باید با روش تجربی اثبات شود.

۲۲۰- کدام گزینه، به ترتیب در ارتباط با تقابل رویکرد تفسیری با رویکرد تبیینی، درست و در ارتباط با معنای کنش، نادرست است؟

(۱) علوم انسانی و اجتماعی دیگر دغدغه نزدیک شدن به علوم طبیعی را ندارند. - فعالیت و خلاقیت کنشگران، موجب پیدایش معانی گوناگون و در نتیجه آن پدید آمدن خرده‌فرهنگ‌ها و گروه‌های مختلف درون هر جهان اجتماعی می‌شود.

(۲) برای فهم زندگی اجتماعی باید از ظاهر پدیده‌های اجتماعی عبور کرد و به معانی نهفته در کنش‌ها راه یافت. - فهم هر کنشی مستلزم دسترسی به معنای ذهنی و معنای فرهنگی نهفته در آن است.

(۳) نتایج این باور که مرز علم و غیرعلم را تجربه و تبیین تجربی تعیین می‌کند، مورد تأکید قرار گرفت. - برای پی بردن به هدف کنش، باید به زمینه فرهنگی که کنشگر در آن عمل می‌کند، مراجعه کنیم.

(۴) کنشگران براساس معنایی که در ذهن دارند، دست به عمل می‌زنند. - وقتی از معنای کنش می‌پرسیم، دقیقاً منظورمان قصد و هدف کنشگر از انجام دادن کنش است؛ مانند هدف دانش‌آموز از درس خواندن، که می‌تواند کشف حقیقت، افزایش معلومات و اشتغال باشد.

درس‌های اول تا ششم
صفحه‌های (۵) تا (۸)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۲۲۱- از اینکه برخی امور وجود دارند که از «هستی‌شان» خبر داریم، اما «چیستی» آن‌ها چندان برای ما روشن نیست، کدام گزینه نتیجه می‌شود؟

- ۱) اگر مفهوم وجود و مفهوم ماهیت یکی بود، بی بردن به وجود اشیا به معنی شناخت اشیا هم بود.
- ۲) اگر مفهوم وجود و مفهوم ماهیت یکی بود، هر ماهیتی که تصور می‌کردیم باید وجود می‌داشت.
- ۳) اگر مفهوم وجود و مفهوم ماهیت یکی بود، نفی وجود از ماهیت امکان‌پذیر نبود.
- ۴) اگر مفهوم وجود و مفهوم ماهیت یکی بود، اثبات وجود هیچ ماهیتی نیازمند دلیل نبود.

۲۲۲- عبارت صحیح در باب وجود و ماهیت کدام است؟

- ۱) عدم وجود رابطه ذاتی میان این دو، معلول نیازمند بودن حمل وجود بر ماهیت به دلیل است.
- ۲) آن‌چه در سؤال از چیستی و تعریف یک ماهیت می‌آید، متضمن هستی داشتن آن ماهیت نیست.
- ۳) تنها در صورت عینیت این دو مفهوم، کافی بودن تصور هر ماهیتی برای اثبات وجود آن حاصل می‌شد.
- ۴) حمل یک مفهوم بر خود (مثلاً الف الف است.) با حمل هستی بر آن مفهوم، فاقد تفاوت بنیادین است.

۲۲۳- در کدام گزینه حمل محمول بر موضوع به دلیل نیاز ندارد؟

- الف) انسان بالضروره حیوان است.
- ب) خداوند واجب‌الوجود بالذات است.
- ج) چهارضلعی دارای زاویه قائمه است.
- د) مثلث اضلاعی نابرابر دارد.

۴) الف، ب

۳) ب، د

۲) ج، د

۱) الف، ج

۲۲۴- کدام گزینه در مورد مکتب فلسفی تومیسس نادرست است؟

- ۱) با رویکردی عقلانی به دنبال تبیین مباحث خداشناسی است.
- ۲) در عصر حاضر در جریان است و بعضاً تدریس می‌شود.
- ۳) صرفاً متأثر از اندیشه فلاسفه مسلمان چون ابن‌سینا و ابن‌رشد بود.
- ۴) در مباحث خداشناسی، از برهان وجوب و امکان بهره برده است.

۲۲۵- توضیحات کدام گزینه ارتباط دقیق‌تری با مفهوم ممتنع‌الوجود بالذات دارد و تمامی مصادیق آن را دربرمی‌گیرد؟

- ۱) اگر محمول هستی بر آن حمل شود، قضیه حاصله کاذب خواهد بود.
- ۲) این مفهوم جزء مفاهیمی است که فاقد مصداق هستند.
- ۳) وجود داشتن چنین مفهومی صرفاً در عالم خیال ممکن است.
- ۴) این مفهوم از اساس قابلیت این را ندارد که مورد تصور واقع شود.

۲۲۶- چند مورد از موارد زیر می‌تواند از ویژگی‌های ممتنع‌الوجود بالذات باشد؟

- الف) نمی‌توان در زمان حال بین موضوع و محمول رابطه وجود متصور شد.
- ب) می‌تواند علت وجود چیز دیگری شود.
- ج) ممکن است در همه زمان‌ها حضور داشته باشد.
- د) اساساً درباره آن، نیاز به دیگری برای موجود شدن منتفی است.

۴) چهار

۳) سه

۲) دو

۱) یک

۲۲۷- چنانچه «الف» مفهومی باشد که با وجود رابطه امکانی دارد، کدام گزینه توصیف درستی از این مفهوم یا رابطه ارائه نمی‌دهد؟

- ۱) بدون شک «الف» ذاتی است که نه از وجود ابا دارد و نه از عدم.
- ۲) لازمه وجود چنین رابطه‌ای مغایرت وجود و ماهیت در ذهن است.
- ۳) «الف» برای معدوم شدن به چیزی غیر از خودش نیاز ندارد.
- ۴) این رابطه نه در صدق اجتناب‌ناپذیر است و نه در کذب.

۲۲۸- کدام گزینه با دیدگاه هیوم در باب علیت منطبق نیست؟

- ۱) هیوم شناخت علت و معلول را از طریق حس و تجربه ممکن ولی اصل علیت را ناممکن می‌داند.
- ۲) بر طبق مبانی فکری هیوم نمی‌توان گفت که طلوع خورشید علت روشن شدن زمین است.
- ۳) هیوم می‌گوید حس و تجربه نمی‌تواند علت و معلول‌ها را در عالم طبیعت شناسایی کند.
- ۴) هیوم شناخت علت و معلول و رابطه ضروری میان آن‌ها را از طریق حس و تجربه ناممکن می‌داند.

۲۲۹- زمانی که با تزریق واکسن کرونا در برابر بیماری مصونیت نسبی پیدا می‌کنیم، بنابر نظر فیلسوفان مسلمان کدام گزینه درست است؟

- ۱) از طریق قواعد عقلی، علت بودن واکسن در ایمنی علیه عامل بیماری‌زا را به دست می‌آوریم.
- ۲) کشف علت بودن واکسن و معلولیت آماده شدن سیستم ایمنی بدن علیه ویروس، از طریق تجربه است.
- ۳) برای اینکه این واکسن‌ها کشف شود، نیازی به ادراک اصل امتناع اجتماع نقیضین نیست.
- ۴) از طریق تجربه به علت بودن واکسن و معلولیت ایمنی بدن علیه ویروس می‌رسیم و به علت باور می‌یابیم.

۲۳۰- کدام گزینه با توجه به اصل سنخیت میان علت و معلول نادرست است؟

- ۱) با فقدان این اصل، ممکن است هر چیز معلول هر چیز قرار گیرد و هر چیزی هم می‌تواند علت برای هر چیزی باشد.
- ۲) عبارت «از کوزه همان برون تراود که در اوست» اشاره به وجود سنخیت و مناسبت خاص میان علت و معلول دارد.
- ۳) طبق این اصل چنانچه دو شیء هر کدام ویژگی‌های خاص خود را داشته باشند، آثارشان نیز با هم متفاوت است.
- ۴) این اصل اشاره به عینیت و وحدت کامل میان علت و معلول دارد، یعنی علت از همه جهات مانند معلول است.

۲۳۱- کدام یک از موارد زیر از ویژگی‌های اصل وجوب علی و معلولی نیست؟

- ۱) حتمیت جهان هستی
- ۲) تخلف‌ناپذیری موجودات جهان
- ۳) اثبات اثر در جهان هستی
- ۴) وجود نظم عام در جهان

۲۳۲- اگر حادثه‌ای برای فردی قابل پیش‌بینی باشد، می‌توان گفت ...

- ۱) تشخیص علت تامه و ناقصه این حادثه به‌درستی انجام نشده است.
- ۲) این فرد از علت آن حادثه آگاه بوده و اتفاقی محسوب نمی‌شود.
- ۳) این فرد لزوماً اتفاق به معنای نفی غایتمندی حوادث را انکار می‌کند.
- ۴) اتفاق در هیچ‌کدام از صور و معانی آن مورد پذیرش او نیست.

۲۳۳- کدام گزینه درباره فیلسوفی که خدا را انکار می‌کند، الزاماً صحیح نیست؟

- ۱) حرکت اجزاء جهان به سمت یک غایت برتر را نمی‌پذیرد.
- ۲) ممکن است اتفاق در معنای چهارم برای او پیش بیاید.
- ۳) به طور صریح و روشن با معنای اول اتفاق موافق نیست.
- ۴) احتمال دارد فرایندهای تکاملی در جهان را اتفاقی بداند.

۲۳۴- افلاطون در مقدمه اول برهان نظم خود به کدام مورد اذعان می‌کند؟

- ۱) حضور یک ناظم عاقل و با تدبیر در جهان هستی
- ۲) نیازمند بودن هر نظم و هماهنگی به یک ناظم
- ۳) وجود ازلی و ابدی یک ناظم دارای عالی‌ترین اندیشه
- ۴) برخورداری جهان، از نظم و هماهنگی میان پدیده‌ها

۲۳۵- کدام یک از مقدمات استدلال دکارت می‌تواند نشان‌دهنده حضور آشکار اصل سنخیت باشد؟

- ۱) من در ذهن تصویری از یک حقیقت نامتناهی دانا و توانا دارم.
- ۲) حقیقت نامتناهی ذهن من، خالق من و موجودات هستی است.
- ۳) من به دلیل متناهی بودن، توان تصور موجود نامتناهی را ندارم.
- ۴) موجود متناهی، تصور نامتناهی را در ذهن من ایجاد کرده است.

۲۳۶- کدام گزینه در مورد کانت درست است؟

- ۱) عدم پذیرش خدا از طرف کانت به این دلیل بود که او مستقلاً به اثبات وجود خدا نپرداخت.
- ۲) مبنای پذیرش خدا از طرف کانت مبتنی بر اثبات وجود خدا از طریق وظایف اخلاقی بود.
- ۳) پذیرش خدا از طرف کانت صرفاً از طریق اثبات ضرورت وجود خدا صورت گرفت.
- ۴) عدم پذیرش خدا از طرف کانت به این دلیل بود که او صرفاً ضرورت وجود خدا را اثبات کرد.

۲۳۷- کدام گزینه جزء ویژگی‌های سلسله‌ای نامتناهی از علت‌ها و معلول‌ها نیست؟

- ۱) شرط وجود افراد این زنجیره، علتی است که خود معلول دیگری نباشد.
- ۲) چنین زنجیره‌ای هرگز در جهان خارج وجود پیدا نخواهد کرد.
- ۳) در رأس این سلسله یک وجود نامشروط یا علت‌العلل وجود دارد.
- ۴) همه افراد این سلسله، خود معلول علت بالاتر از خود هستند.

۲۳۸- بر اساس برهان فارابی بر اثبات وجود خدا می‌توان گفت:

- ۱) وابستگی وجودی اشیاء امری اثبات شده نیست.
- ۲) امتناع تسلسل علل پیش‌فرض این برهان است.
- ۳) با دیدن جای پنجه شیر، وجود شیر اثبات می‌شود.
- ۴) سلسله علل و معلول‌ها باید به معلول بی‌علت برسد.

۲۳۹- کدام عبارت درباره برهان وجوب و امکان صحیح است؟

- ۱) در این برهان از مشاهده معلول‌های جهان حکم به وجود علت داده شده است.
- ۲) چنانچه تناهی موجودات جهان نفی شود، به این برهان خدشه وارد می‌گردد.
- ۳) سیر حرکت آن اثبات واجب‌الوجود بالذات و سپس واجب‌الوجود بالغیر است.
- ۴) به ذات موجودات جهان توجه دارد که همان تساوی میان عدم و وجود است.

۲۴۰- همه گزینه‌ها مرتبط با دیدگاه فیلسوفان الهی پیرامون معیارهای یک زندگی معنادار است؛ به جز ...


- ۱) عشق ز اوصاف خدای بی‌نیاز/ عاشقی بر غیر او باشد مجاز
- ۲) آمدن شدن تو اندرین عالم چیست / آمد مگسی پدید و ناپیدا شد
- ۳) ما ز بالاییم و بالا می‌رویم / ما ز دریاییم و دریا می‌رویم
- ۴) حلاج‌وشانیم که از دار نترسیم / مجنون‌صفتانیم که در عشق خداییم



- دانلود گام به گام تمام دروس ✓
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه ✓
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی ✓
- دانلود نمونه سوالات امتحانی ✓
- مشاوره کنکور ✓
- فیلم های انگیزشی ✓

 www.ToranjBook.Net

 [ToranjBook_Net](https://t.me/ToranjBook_Net)

 [ToranjBook_Net](https://www.instagram.com/ToranjBook_Net)